No 2270 Zaterdag 29 September 1934 51ste Jaargang

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, Aruba en de Bovenwindsche eilanden per drie maanden fl. 2.— bij vooruitbetaling.

Bureau van dit blad: Brionplein Tel. 47
Administratie: St. Thomas-college Tel. 550.
DRUKKER. B. L. BOGAERS.

Voor het Buitenland per jaar fl. 10.—
Afzonderlijke nummers fl. 0.15.
Prijs der Advertentiën van 1—7 regels f.0.50 voor elken regel meer 10 cts.

Onze Katholieke Jeugd.

Na allerlei beschouwingen over de jeugd dezer gewesten, waarin zeker de moeilijkheden die de Jeugbeweging meebrengt en de jeugdtegenstrijdigheden zelf, niet werden voorbijgezien, rijst als vanzelf de vraag: Wat men voor de Katholieke Jeugd in Holland, in 't moederland, doet. Men kent er de Graal en de K.J V. Het program der K. J. V. in Holland, willen we hier ter nadere kennismaking aanbieden aan allen, die zich tot 't jeugdwerk getrokken voelen:

In 't aartsbisdom Utrecht, en in de Bisdommen Breda, Roermond, den Bosch, wordt uitdrukkelijk vastgehouden aan deze jeugdbeweging die diocesaan, districtgewijze en plaatselijk werkt. Het doel wordt aldus nader aangegeven: De Katholieke Actie is niets anders dan het apostolaat der geloovigen, die onder de leiding der Bisschoppen Gods Kerk behulpzaam zijn en haar herderlijke bediening eenigszins aanvullen. Naar de woorden van Paus Pius XI

„Dit is de taak dezer actie, als een groot leger van goede burgers op de been te brengen nm. mannen en vrouwen, maar vooral de jeugd van beider kunne, wier heiligste en vurigste verlangen het is, deel te nemen aan de gewijde bediening der Kerk, en onder haar leidend gezag, dapper te streven naar de afzonderlijke en openbare verbreiding van Christus' Rijk" (Brief aan Z.E. Kard. Segura 6 Nov. 1929.)

„Men zal gemakkelijker begrijpen, zegt Z. H. de Paus op een andere plaats, dat de Katholieke actie — wat **de uitoefening betreft, verschillend zal zijn naar de ouderdom en het geslacht** der leden, en de omstandigheden van tijd en plaats, zoo echter dat de jeugdgroepen zich vooral zullen toeleggen op de vorming en de voorbereiding hunner leden voor hun toekomstige taak. (Brief aan Z E. Kard. Bertram 13 Nov. 1928)

En op een andere plaats vult Z. H. aan:

„**Naar de geestelijke gevormdheid moet voornamelijk met alle kracht worden gestreefd door de leden der jeugdgroepeering.** Zij zullen door hun daden van godsdienstigen en charitatieven aard — als voorbeelden schitteren, en zich aldus tot het werk, dat in de toekomst op hen wacht, volmaakt toerusten". (Brief aan Kard. Segura 6 Nov. 1929.)

Hieruit volgt onmiddellijk het doel der Katholieke Jeugdvereeniging, die dus niets anders is dan de Katholieke Actie voor de rijpere jeugd.

En wel — om in dit artikel de nadruk nu eens op de vrouwelijke jeugd te leggen omdat er zooveel over de mannelijke jeugd gesproken en geschreven is — de Kath. Jeugdvereeniging stelt zich tot doel de rijpere vrouwelijke jeugd te vormen tot het georganiseerd leekenapostolaat, allereerst door haar te vormen voor haar toekomstige levenstaak als echtgenoote en moeder en verder door daden van charitatieven en apostolischen aard.

De kath. jeugdvereeniging (K.J.V.) in deze Holl. bisdommen streeft er dus naar alle kath. meisjes er toe te brengen met het hierarchisch apostolaat mee te werken tot uitbreiding van het Rijk van Christus op aarde, uitbreiding der Kath. Kerk. En wat een prachtwerk verricht wordt, kan men zich indenken, als men weet dat duizenden en duizenden jongeren zich geestdriftig en vol moed om 't K.J.V.-vaandel geschaard hebben!

„De Kath. Actie" schrijft Z. H. de Paus, „kan zooals licht te begrijpen, deze opdracht slechts dan tot een gelukkig einde voeren, wanneer ze het gemoed harer leden tracht te vormen naar den Christelijken geest en ze te gewennen aan de christelijke levenswijze. Daartoe moet zij hen tot stevige godsvrucht en tot het uitdiepen der loofswaarheden opwekken en hen tevens naar best vermogen aansporen tot een onberispelijken levenswandel, een werkdadigen ijver voor de zielen en een diep innige getrouwheid aan de Bisschoppen en den Plaatsbekleeder van Jezus, den Paus."

(Brief aan Z.E. Kard. Segura).

En inderdaad, in dezen geest is de K. J.V. in Holland en elders werkzaam geweest, de geest onder de leden der K. J. V. in Holland meemakend, staat men bewonderend stil om 't geen na veel strijd en de noodige moeilijkheden bereikt is en Z.H. de Paus spreekt zijn vreugde uit over de verschillende K. J. V. „welke groeien in aantal en in vroomheid jegens de allerheiligste Maagd en in het bijzonder jegens het Allerheiligste en uitschitteren in geloof, kuischheid en innige broederliefde onder hun leden.

(Ubi arcano 23 December 1922.)

De geest der K. J. V. in deze bisdommen, vraagt op de eerste plaats, dat het geheele leven op een vast doel wordt gericht:

Om God den weg tot de harten der menschen te banen, in een woord „Alles te herstellen in Christus."

De K. J. V. is daarom niet tevreden met een gedeelte van 't leven harer leden maar moet dit leven geheel, in al zijn uitingen omvatten en doordringen. De K, J. V. wil een volmaakt evenwicht tusschen natuur en bovennatuur in onzen modernen tijd, waarin de ware geaardheid der vrouw steeds meer wordt bedreigd, wil de K. J. V. aankweeken de fijn vrouwelijke geaardheid, reinheid, blijheid, bescheidenheid, in liefde zich gevende dienstbaarheid.

Dit doelbewust opbouwen wordt geheel geleid door de Kerk. De K. J. V. onderwerpt zich dan blindelings aan de leiding van haar Bisschop, aan Wien de directe zorg over de Katholieke Actie door de Decreten is opgedragen. De K.J.V. voedt haar leden op tot groote liefde voor het kerkelijk gezag, tot een zuiver parochialen geest, tot eerbied voor den Priester. En heeft tot haar vorming als middel 't veelvuldig gebruik der H. Sacramenten en de Mariavereering.

Volgens het verlangen van den Paus bestond aldus in deze Holl. bisdommen de noodzakelijkheid de **K.J.V. zoo op te bouwen dat zij haar kracht vond in een kern, dat haar** hartslag lag in een oprecht Apostolische groep, van waaruit contact gezocht werd met breede massagroepeering Deze kern heet de Apostolaatsgroep en de door den Bisschop aangewezen Jeugdleiding legt er zich vooral op toe deze Apostolaatsgroep steeds diepere vorming te geven.

Wat de actie betreft, krijgt elke K.J.V. haar eigen bestuur, aan dit bestuur nemen de leden op actieve wijze deel. Telkens ongeveer acht leden hebben een eigen groepsleiding, naar omstandigheden van leeftijd, stand en beroep.

Zulk een groepsleidster wordt door de leden gekozen. De groepleidsters nemen deel in 't algemeen bestuur, en aldus heeft de K.J.V. een gematigd maar werkelijk zelfbestuur. Aldus worden de verschillende beroepen en standen niet voorbijgezien, hoewel allen bezield zijn door ééne Kath. gedachte. Binnen de grenzen der K.J.V. worden de meisjes stadsgewijze gegroepeerd; om eventueel deze groepeeringen tot jeugd-standsorganisaties te doen uitgroeien. Men heeft zeer terecht ingezien dat opvoeding, beroep, stand enz. een andere vorming tot het verheven doel der K.J.V. meebrengen. Zoo treft men in Holland de:

K.A.J.	Kathol.	Arbeiders jeugd
K.B.J.	„	Boerenjeugd
K.M.J.	„	Middenstandsjeugd
K.S.J.	„	Studeerende jeugd

De vereeniging heeft haar werkkring „naar binnen" door steeds meer al haar leden op te voeren tot het apostolaatswerk en ze zooveel mogelijk op te voeren tot de kern, de Apostolaatsgroep te brengen.

Zij heeft haar werkkring „naar buiten" doordat zij zich beschikbaar stelt als hulp van hierarchisch apostolaat, speciaal van het apostolaat der jeugd en van het gezinsapostolaat. Zoo treft men in deze Holl. bisdommen de K J. V. actie in:

het verspreiden der Mariavereering;
hoogachting, liefde, hulp voor de Kath. missies;
de Eucharistische devotie;
opzoeken en mede redden der verwaarloosde jeugd;
't vormen van kleine clubs tot net geven van catechismus enz.;
verspreiding van katholieke brochures enz.;
veroveren van het gezin voor Christus.;
medehelpen in de voorbeeiding van de Eerste Communie.
herstellen van Christelijke gebruiken enz.

Ten slotte: Onder de actie der K. J. V. treedt sterk naar voren de voorbereiding in de z. g. verloofden-clubs tot vorming van het toekomstig door en door Roomsch katholiek huwelijks- en gezinsleven. Niet slechts worden in alle afdeelingen moedercursussen en hygiënische cursusen gegeven maar ook sterk wordt hevorderd, dat volgens de beginselen van de Pauselijke Encycliek „Casti Connubii" aan leden en niet-leden een zeer ernstige voorbereiding gegeven wordt tot haar toekomstige levenstaak.

Na al wat we geschreven hebben over de noodzakelijkheid eener sterke Katholieke Jeugd Vereeniging in deze Gewesten, aangemoedigd door de woorden en brieven van onzen Bisschop — moge dit kort overzicht van de K.J V. in Holland ons een prikkel zijn onze beste krachten aan onze Jeugd te schenken. De K(ath.) J(eugd) V(ereeniging) in deze Holl. bisdommen, die huiselijk in kleine afdeelingen vergadert, of met duizenden in groote gebouwen samenkomt, maar steeds eensgezind, blij, hartelijk en enthousiast — moge ons vertouwen geven dat, wanneer eenmaal hier allerlei kleine moeilijkheden zijn overwonnen, ook onze Katholieke Jeugd van deze gewesten met eenzelfde zichzelf gevende blijmoedigheid zich zal scharen in duizendtallen onder het vaandel, dat onze Bisschop hen toereikt: onze Kath. Jeugd hunkert naar dat plechtig oogenblik!

SOCIALE HOEK.

Quadragesimo en Curaçao.

Zooals in het vorige artikel reeds **werd vermeld, gaat Q A. er in het** derde deel toe over om zoowel het heerschende economische stelsel als het socialisme in zijn verschillende normen te beoordeelen. Beide zijn sinds het verschijnen van de encycl ek Rerum Novarum belangrijk gewijzigd — niet zoozeer in hun innerlijk wezen als wel in hun uiterlijke verschijningsvormen. Sprak men omstreeks 1890 met recht van een kapitalistisch economisch stelsel — thans wordt de werkelijke toestand niet meer door dit woord gedekt — indien men er tenminste niet iets onder wil verstaan, dat niet tot het wezen van het systeem behoort.

Met het woord kapitalisme of het kapitalistisch stelsel wordt dikwijls op een slordige manier gesold als met de woorden: wenschelijk en noodzakelijk. Er wordt dikwijls een neven-beteekenis aan gehecht, die er niet noodzakelijk bij behoort. Er wordt stemming mee gemaakt tegen het systeem, terwijl de waargenomen excessen worden verward met het wezen.

Dezelfde fout die door sommige economen bij de beoordeeling van het gildewezen wordt gemaakt, vindt men terug in vele veroordeelingen van het kapitalisme. Men meent nl. dat de fouten van de menschen tot de gebreken van het systeem behooren.

Maar er wordt geen stelsel tegenoversteld dat voor menschelijke fouten immuun is.

Ieder stelsel kan verkeerd worden toegepast en in het accentueeren van onvolkomenheden bezitten vele menschen een bijna geniale begaafdheid.

Teneinde misverstand te voorkomen, zullen wij derhalve duidelijk omschrijven wat wij in het volgende onder kapitalisme wenschen te verstaan. Het staat ieder vrij een andere, meer tendentieuze beteekenis aan dat woord toe te kennen, maar daarmede zullen wij ons hier niet ophouden. Bij onze bespreking maken wij derhalve uitdrukkelijk onderscheid tusschen het stelsel als zoodanig, in de beteekenis zooals direct zal worden aangegeven — en de uiterlijke verschijningsvormen ervan. Het eerste wenschen wij te behouden; de practische verwerkelijkingen zullen wij dikwijls niet kunnen accepteeren in de vormen, waarin zij heden ten dage wordt aangetroffen. Doch kritiek hierop mag niet worden verward met kritiek op het stelsel zelf.

Wij wenschen onder kapitalisme of het kapitalistische stelsel te verstaan: **„een vorm van voortbrengen der stoffelijke goederen volgens welke het kapitaal door de eene en de arbeid door de anderen verschaft wordt."**

(L. Colens in de Gids op Maatschappelijk Gebied 1931.)

En Q A. omschrijft het als:

„een systeem van volkshuishouding waarin de economische samenwerking hierin bestaat dat de één het kapitaal en de ander den arbeid verschaft."

Op zichzelf beschouwd houdt deze wijze van voortbrengen niets in dat in strijd is met het algemeen welzijn of de rechtvaardigheid. Dit blijkt ook wel uit de pogingen, die door Paus Leo XIII werden aangewend, om dit stelsel volgens juiste vormen in te richten. Q. A. bevestigt dit uitdrukkelijk:

„Inderdaad, uit zichzelf is het niet verkeerd, doch eerst dan gaat het in tegen de juiste orde, wanneer het kapitaal de arbeiders of de klasse der proletariërs in dienst neemt met dit doel en op deze voorwaarde, dat de industrie zich richt naar zijn wenschen en tot zijn voordeel wordt aangewend, zonder verder rekening te houden met de menschelijke waardigheid van de arbeiders, het maatschappelijk karakter der volkshuishouding, de sociale rechtvaardigheid en het algemeen welzijn."

Zonder te beweren dat deze misbruiken overal en steeds worden aangetroffen, wordt hier de vinger juist op de fouten gelegd, die in steeds sterkere mate optreden. Een enkel voorbeeld uit de practijk van vóór de malaise.

Op de aandeelhoudersvergadering van een groot concern (ter vermijding van misverstand: het was geen oliegroep) werd door de directie voorgesteld een deel van de winst (die dat jaar bijzonder groot was) uit te keeren aan de lagere beambten en arbeiders, met de motiveering dat deze menschen er toch zeker ook toe hadden meegewerkt die winst te vormen, terwijl anderzijds de loonen slechts matig **genoemd moesten worden.** Een directie derhalve die een zeer juist besef toonde van de samenhoorigheid in een bedrijf. De vertegenwoordigde groot-aandeelhouders hadden echter geen woorden genoeg om een dergelijk voorstel af te wijzen. Er werd tot uitdrukking gebracht dat het de plicht van de directie was de belangen van de aandeelhouders te behartigen — meer niet. En een directie die een andere opvatting huldigde, zou niet geduld worden.

Met het vermelden van dit voorbeeld wordt niet bedoeld dat steeds de groot-aandeelhouders de schuld dragen; er zijn ook gevallen, waarin de directies analoge zienswijzen hadden.

Met dat al zijn deze fouten geen systeemfouten; het zijn de gevolgen van gebrek aan sociaal verantwoordelijkheidsgevoel. Men zou echter kunnen zeggen dat, als dergelijke gebreken overal en steeds in meerdere of mindere mate worden aangetroffen bij een kapitalistische productie-wijze, deze toch wel door het systeem moeten worden veroorzaakt. En men zal moeten toegeven dat de fouten bij het heerschende stelsel in zoodanige omvang zijn mogelijk gebleken, dat men zich mag afvragen of dit stelsel *zooals het in de praktijk ten uitvoering is gekomen* — derhalve rekening houdende met de onvolmaakte menschelijke natuur — wel voldoende waarborgen biedt, dat het doel van de geheele productie nog met eenige waarschijnlijkheid zal worden bereikt. Ontbreken deze waarborgen, dan *moeten* zij verschaft worden — op welke manier dan ook. Hieruit zou echter nog steeds niet blijken dat het stelsel — in zich — te veroordeelen is, doch alleen dat het onvolkomen is uitgewerkt.

Wat dit deel van de productie is, hebben wij reeds vroeger gezien; Rerum Novarum omschreef het aldus:

„Op welke manier de aarde ook onder de individuen verdeeld is, zij houdt niet op dienstbaar te zijn aan het welzijn van allen."

Het kapitalisme behoeft hiermede niet in strijd te zijn: het stelsel — in zich — is het ook niet. Zoolang het zich houdt aan een geordende samenwerking van kapitaal en arbeid, en ieder in het bezit komt van zijn deel van de geproduceerde goederen, valt er niets aan te merken. Het gebruik van kapitaal bij de productie is immers redelijk, doelmatig en voor den tegenwoordigen tijd zelfs noodzakelijk. De menschheid heeft zooveel behoeften van allerlei soort dat de natuurlijke hulpbronnen alleen niet voldoende zijn om daarin te voorzien. Slechts door gebruikmaken van kapitaal — d.w.z. van voortgebrachte productiemiddelen, zooals machines, werktuigen, fabrieken, — is dit mogelijk.

Ook in de winst die hierdoor aan het kapitaal toekomt, als mede-oorzaak van de productie, zit niets onbillijks. Q. A. zegt echter:

„De ontzaglijke massa proletariërs aan den eene kant met aan den andere zijde het matelooze vermogen van enkele schatrijken is het duidelijkste bewijs dat de goederen verre van behoorlijk verdeeld zijn en dat zij aan de verschillende klassen van menschen niet volgens billijkheid ten goede komen."

Het komt derhalve hierop neer dat sommige groepen van menschen misbruik hebben gemaakt van hun bevoorrechte positie. Hoever dit heeft doorgewerkt, blijkt uit de beschrijving die Q. A. geeft van de tegenwoordige economische structuur.

„Wat iedereen in onzen tijd direct opvalt, is niet alleen de opeenhooping van kapitaal, maar ook de concentratie van een onbegrensde macht en despotische economische overheersching in de handen van weinigen, die meestal nog niet eens de eigenaars zijn."

Die machtsconcentratie is werkelijk niet alleen in bankzaken te vinden; door vorming van trusts en kartellen, door horizontale en verticale concentratie zijn eveneens machtsposities ontstaan, die niet in overeenstemming zijn te brengen met de functies die dergelijke groot-bedrijven in het sociale leven uitoefenen — een overeenstemming met het verantwoordelijkheidsgevoel dat in het algemeen bij de leiders wordt aangetroffen. En toch zijn die met een onbegrensde macht bekleede personen niet de eigenaars van de bedrijven; zij zijn:

„slechts de bewaarders en beheerders van aan hen toevertrouwde goederen, die zij geheel en al volgens eigen inzicht en oordeel beheeren." (Q. A.)

Teekenende voorbeelden van dit vrije-beschikken over de eigendom van anderen kan men vinden in de verslagen van de algemeene vergadering van verschillende groote maatschappijen; men behoeft slechts de dagbladen erop na te slaan. Juridisch mogen de aandeelhouders nog steeds de eigenaars zijn van de onderneming-bij de groot-bedrijven hebben zij als zoodanig totaal geen invloed meer.

Zij kunnen dan ook in het algemeen niet meer verantwoordelijk gesteld worden voor het gebruik van hun eigendommen.

De zeggingschap hebben zij verloren — wel niet theoretisch, maar zonder twijfel in werkelijkheid — en de leiders van de groot-bedrijven, de ondernemers hebben het heft in handen gekregen.

Q. A. zegt:

„Deze overheersching wordt vooral met brutaal geweld uitgeoefend door hen, die meester zijn van het credietwezen en daarover absoluut beschikken. Daardoor hebben zij het economisch leven zoo in handen, dat niemand tegen hun wil kan ademen."

Het zou verkeerd zijn bij dit citaat alleen te denken aan bankdirecties. Wel hebben de grootbanken dikwijls een overheerschende rol gespeeld — wij herinneren slechts aan de strijd die Ford voor onafhankelijkheid moest voeren om aan de zeggenschap van sommige grootbanken in verschillende groot-industrieën. Maar het omgekeerde vindt men evenseens. Er zijn ook groot-industrieën die omgekeerde macht hebben gekregen over groote bank-instellingen en thans op die manier over het kredietwezen beschikken.

Het is dikwijls een strijd geweest tusschen 2 machten, wie de sterkste zou blijken; in het eene geval waren het de banken, in het andere geval de industrieele ondernemingen. Q. A. beschrijft deze strijd.

„Daarbij blijven alleen zij gespaard, die het sterkste zijn, of wat dikwijls op hetzelfde neerkomt, die in den concurrentie-strijd het meest onbarmhartig te werk gaan en het minst met het geweten rekening houden.

Dat is het practische resultaat geweest van de onbeperkte concurrentie vrijheid. Niet alleen zijn de zwakken het slachtoffer geworden van den sterken, maar de eerlijken zijn het ook geworden van de onbarmhartigen en de gewetenloozen.

Gezien de manier waarop zij zijn ontstaan, is het wel niet waarschijnlijk, maar het zou toch kunnen dat machtsposities, als karakteristiek zijn voor de hedendaagsche volkshuishouding, op juiste wijze worden gebruikt. In het algemeen mag men immers zeker aannemen dat de personen die tot uitoefening van die macht worden

geroepen, zeer bijzondere, zeer knappe menschen zullen zijn. Kan nu aangetoond worden dat deze personen in het algemeen voldoende sociaal verantwoordelijkheidsgevoel bezitten voor een juiste uitoefening van hun macht — of moet de machtsuitoefening, zooals die practisch wordt aangetroffen, tyranniek genoemd worden. We zullen ons hierbij dus niet verdiepen in de oorsprong van die macht, doch enkel en alleen de practische maatregelen en hun gevolgen beschouwen. Stelregel daarbij is dat elk gezag en dus ook iedere machtsuitoefening waardoor vitale deelen van het gemeenschapsgoed worden geschaad of vernietigd, onwettig en slecht is. En dit gemeenschapsgoed is — ook voor een groot bedrijf — niet alleen gelegen in de rentabiliteit van de eigen onderneming, maar ook in de algemeene welvaart. Afgezien van de persoonlijke motieven van enkelingen, zullen de resultaten moeten aantoonen of van machtsmisbruik gesproken moet worden.

Q. A. bespreekt deze „noodlottige gevolgen" in de volgende paragraaf, en geeft dan — eenigszins als recapitulatie van het voorafgaande deel — nog eens in het kort aan wat hiertegen te doen is.

„Reepelsteeltje" in Aruba.

Van onzen specialen verslaggever:

Het was een gelukkige gedachte van het bestuur van de ontspanningsvereeniging „Onderling Genoegen" te Curaçao naar Aruba te komen om de kinderoperette „Reepelsteeltje" op te voeren. We hebben ons een oogenblik afgevraagd of dat plan in zijn geheel was uit te voeren. Want behalve de technische kant van de uitvoering van het stuk, was er het vraagstuk van de huisvesting van 47 kinderen en 18 groote menschen.

Doch de tooneelbouwer, de heer Pandellis deed wonderen met de tooneelruimte in het Gloriatheater en vele vriendelijke en gastvrije menschen verleenden onderdak enz. aan de kinderen en andere medespelenden, terwijl in het Palacehotel de leiders en de enthousiaste pianiste van het orkest, Mej. Rach. Moron hun intrek hadden genomen.

Ze kwamen Maandagavond met s.s. „El Libertador", dank zij een zeer tegemoetkomende houding van de Kon. Ned. Stoomvaart Mij. en zelden zal Aruba zooveel menschen op de pier hebben gezien, terwijl een rij auto's stond opgesteld tot aan de Havenstraat. De padvinders kwamen eveneens van het kamp uit Curaçao terug, zoodat het een ware invasie werd. De Arubaansche padvinders van Curaçao terug, het Curaçaosch tooneel naar **Aruba**.

Het kan haast niet anders of deze tochten zal de wederzijdsche verhouding ten goede komen, er zullen vriendschapsbanden door ontstaan.

Dinsdagavond had de eerste opvoering van „Reepelsteeltje" plaats voor een volle zaal. Als de Gezaghebber, de H. E. G.Heer I. Wagemaker binnenkomt, zet het orkest het klassieke Wilhelmus in, hetwelk door allen staande wordt aangehoord.

De vriendelijke en ijverige voorzitter van de vereeniging „O.G." de heer R. Jonkers spreekt dan zijn welkomswoord en dankt in de eerste plaats den Heer Wagemaker voor zijn moreelen steun, waardoor zij deze tocht hebben aangedurfd. Ook de secretaris van het A. N. V. de Heer Hessling kreeg een pluim op zijn hoed, de heer Edw. de Veer natuurlijk (wat zouden we zonder hem op het terrein van gepaste ontspanning in Aruba moeten beginnen?), de leider van het koor, de heer Rietkerk, de directie van de Lago Oil & Transport Co., die belangeloos haar autobus beschikbaar stelde voor het transport van de stad naar de Tankfarm v.v., zoo dikwijls dat noodig was, c.s.

Direct daarna begon de opvoering, die geslaagd was in alle opzichten. Wij behoeven hier niet in bijzonderheden te treden, temeer waar de operette in Curaçao drie maal met succes werd opgevoerd en in dit blad is beschreven. Een aardig „extra-nummer" was de dressuurproef van zes „Duitsche hengsten", die na de opvaring van het m.s. „Magdalena" op het eiland Klein Curaçao waren gered, aldus de kleine Otto Hagenbeck."

Na afloop een woord van dank aan allen van den voorzitter; het Wilhelmus wordt geestdriftig gezongen door zaal en tooneel met muzikale begeleiding, gevolgd door een „Leve de Koningin"; „Leve Aruba" en een „Leve de Gezaghebber."

De tweede opvoering was economisch minder geslaagd, doch was desondanks toch een succes. De voorzitter beloofde dan ook aan het eind van den avond het volgend jaar terug te zullen komen en dankt Aruba, vrienden en bekenden voor ondervonden vriendelijkheden en verleende gastvrijheid en besloot met een hoera voor Aruba, dat beantwoord werd met een hoera voor Curaçao.

Hotel Palace blijkt daarna bijna te klein voor de napret. Er wordt geklonken en gedanst en een grappenmaker met zijn liedjes van Clinge Doorenbos verhoogt de stemming. Om drie uur is het tijd om op te breken; koffers moeten worden gepakt, kinderen verzorgd, want de snelle „Libertador" vertrekt om 6.30.

We zijn vroeg aan boord en zien al die blijde menschen, we zien ook moeders lichtelijk aangedaan omdat ze hebben meegeleefd met die kindervreugde, en de kinderen vonden het niet „leuk" al weg te moeten van Aruba, zooals ons werd verklaard door een kleine. De voorzitter, de heer Jonkers zeide ons, dat zij een verlies hadden van een paar honderd gulden, dat jammer is en met een meer doorgevoerde reclame en meer voorbereiding wellicht niet noodig zou zijn geweest. Doch beginfouten herhalen zich niet.

Jammer ook, omdat een eventueel overschot bestemd zou zijn geweest voor de T.B.C. bestrijding.

Doch als wij terugblikken heeft deze tocht ondanks het materieel verlies veel moois gebracht, want de jeugd maakte vriendschapsbanden of maakte bestaande sterker tusschen menschen van twee eilanden, die bij elkaar hooren, die geregeerd worden bij de gratie Gods in naam van H. M. de Koningin, die leven vrij en blij onder één en dezelfde vlag.

Het was een genot deze blijde frissche kinderen te zien met hun joviale leiders.

Daar staan ze allen op het voordek en de frissche wind waait hun haren door elkaar, doch wat deert het! Als de boot langzaam van den wal gaat speelt de muziek en klinkt uit die kinderkeelen helder en uitbundig het Wilhelmus. Het is ovatie, een hulde aan ons Vorstenhuis en het ontroert.

Zij en wij weten, dat wij behooren tot een monarchie en daarvoor behoeven wij ons nimmer te schamen. Wij allen zijn er trotsch op Nederlanders te zijn en te hooren tot het kleine land aan de Noordzee met zijn groot volk en te worden geregeerd door de Oranje Dynastie. Laat het volkslied klinken, altijd en overal, het is het lied onzer eenheid, in Nederland, in Oost en West Indië.

Wij danken „Onderling Genoegen" voor wat zij gebracht hebben. Moge Aruba (en wij denken hierbij aan „TAVENU") eens in de gelegenheid zijn een tegenbezoek te brengen. Dergelijke bezoeken zullen samenwerking en de vriendschap tusschen beiden plaatsen verhoogen. Wij dienen de kunst dan niet alleen tot aller genoegen en ontspanning, maar tevens tot bereiking van hoogere idealen.

Aruba, 14 Sept. 1934.

De Ambachtsschool.

II.

In de eerste plaats heeft de verdere mechanisatie het aanzijn gegeven aan tal van andere vakken in de fabriek die een hoogere vaardigheid en inteligentie vereischen. Men denke hierbij slechts aan machinestellers, monteurs, stempelmakers, gereedschapmakers, enz.

In de tweede plaats zijn er tal van takken van industrie, waar de machine slechts als „gereedschap" dienst doet dat een even groote vaardigheid en heel wat meer kennis bij de bediening eischt, dan vroeger voor de behandeling van het gereedschap van den handwerksman noodig was.

Men denke hierbij vóór alles aan de machine-industrie, met hun uitgebreide lijst van geschoolde vakken.

Om er maar enkelen te noemen, kan men zeggen dat teekenaars, bankwerkers, draaiers, monteurs, enz. toch zeker vakken beoefenen waarvan ieder erkennen zal, dat ze voorontwikkeling en scholing behoeven.

De voorbereiding voor zulke vakken eischt, naast een behoorlijke algemeene ontwikkeling en kennis van teekenen, een goede en veelzijdige oefening in de verschillende handvaardigheden, die ervoor noodig zijn. Het behoeft geen betoog dat hier een goed ingerichte en met haar tijd meegaande ambachtsschool uitstekend geschikt is, om die voorbereiding te geven.

De tijd, aan de practische oefeningen op de ambachtsschool besteed is voor zulke vaklieden niet verloren. Integendeel, hoe meer ervaring de leerling daar opdoet van al de verschillende handgrepen en bewerkingen, die bij het vak te pas komen, hoe beter voorbereid hij de practijk zal ingaan

De ambachtsschool is juist daarom het aangewezen instituut omdat het in de laatste jaren steeds moeilijker is geworden, om vakbekwaamheid in fabriek of werkplaatsen te verwerven. De steeds sterker wordende concurrentie, het op stukloon werken, het „aangenomen" werk en vele andere omstandigheden maken de opleiding in het bedrijf steeds onvollediger.

Met de voortschrijding der techniek steeg ook het aantal materialen, dat dagelijks verwerkt of bewerkt wordt. En elke nieuwe aanwinst heeft weer zijn eigen, soms van soortgelijke materialen sterk afwijkende, eigenschappen.

Voor een goede kennis daarvan is eenige bekendheid met vorming en bereiding noodzakelijk. Meer dan een oppervlakkige materialen kennis geeft de werkplaats gewoonlijk niet.

Daarbij komt, dat het voor een geschoold vakman ook noodig is, dat hij een teekening kan lezen en zoonoodig kan uitwerken of uitslaan.

Een voorbeeld moge dit verduidelijken.

Een of ander bureau geeft van een kozijn een teekening op schaal van 1 op 10, met eenige voorname details op ware grootte, een en ander in uiterlijke belijning en vorm, dus zonder constructie van de onderdeelen. Een dergelijke teekenning is voor den aannemer of uitvoerder voldoende.

De z.g. afschrijver of baas bepaalt de frontverbindingen en houdt zich verder bij de afschrijving aan de verstrekte maten.

Van de zijde van het bureau blijft het bij teekeningen op kleine schaal, zonder uitgewerkte details en verbindingen.

De ambachtsschool stelt aan zoo'n teekening geheel andere eischen en moet den jongen leeren hoe de verbinding wordt gemaakt en welke plaats deze in het geheele samenstel inneemt.

Voor de voorstelling van het geheel is in den regel een grootere schaal dan 1 op 10 gebruikelijk en verbindingen worden verder op de ware grootte zoodanig voorgesteld, dat de leerling de afwerking van de stukken aan de verschillende zijden leert kennen.

Voor een zeer groot gedeelte zijn we nu hier ook zoo ver gevorderd, dat onze Curaçaosche jongens in staat zijn om verschillende werkstukken van teekening, geheel zelfstandig te kunnen uitvoeren

De enkele jaren dat hier de vakopleiding in zwang is kunnen met voldoening worden bezien, dank zij het initiatief van de R. K. Curaçaosche Volksbond en dank zij de steun van Gouvernements wege, aangezien aan het eind van dit jaar reeds leerlingen aan het wereld arbeids-proces gaan deelnemen, en de school met een getuigschrift zullen verlaten.

Natuurlijk zullen nog vele verbeteringen moeten worden aangebracht, ofschoon er zal vele aangebracht zijn, om op de zelfde hoogte te komen als de Nederlandsche Nijverheidsscholen.

Daarom moet ik aandringen op nog meer steun en nog meer medewerking èn van het Gouvernement, èn van hier gevestigde maatschappijen om tot een nog beter geheel en tot betere resultaten te komen.

Want we moeten niet vergeten dat alle arbeid, wanneer deze goed beoefend wordt, welvaart brengt. En we moeten dit beschouwen als iets van algemeen belang.

De tijd in Nederland daarvoor noodig, om tot de hedendaagsche ontwikkeling te komen is ongeveer 25 jaar geweest, wat we hier natuurlijk niet noodig hebben, omdat we nu ineens een goed voorbeeld kunnen volgen.

De Staatscommisste, bij K. B. van 21 Maart 1903 ingesteld, had tot taak aan de Regeertng voorstellen te doen betreffende de reorgantsatie van het lager-, middelbaar en hooger onderwijs.

Deze Commissie had als onderdeel tot taak ook het verband tusschen de verschillende takken van Onderwijs tot stand te brengen of te verbeteren en is bekend als de „Ineenschakelingscommissie".

Bij de verdeeling in subcommissies werd ook een subcommissle ingesteld, welke over verschillende takken van het Nijverheidsonderwijs inlichtingen zou kunnen geven.

Het vak- of nijverheids onderwijs was tot dusver niet zelfstandig geregeld, doch wel kwamen in de wet op het Middelbaar Onderwijs bepalingen voor, welke daarop betrekking hadden.

De Commissie kwam terecht tot de conclusie, dat regeling van het, destijds vakonderwijs genoemde, onderwijs afzonderlijk moest geschieden. Wel werd erkend, dat in het vakonderwijs een deel kon worden geacht te behooren tot het Lager en een ander deel tot het Middelbaar onderwijs, doch de aard van het vakonderwijs bracht de noodzakelijkheid mede tot het aanstellen van ander onderwijs-personeel en het maken van andere gebouwen, terwijl ook het toezicht afzonderlijk moest worden geregeld.

De eindconclusie is dan ook geweest: er moet een afzonderlijke wet worden gemaakt voor het vakonderwijs, waartoe ook een ontwerpwet werd aangeboden.

Bij Koninklijke Boodschap van 21 Mei 1915 werd een wet, ontworpen door de toenmalige Minister van Binnenlandsche zaken, Cort van den Linden, er was destijds nog geen afzonderlijk ministerie van onderwijs, aangeboden.

Dit was een omwerking en vereenvoudiging van het door de Staatscommissie aangeboden ontwerp.

Het ontwerp werd, blijkens het Verslag van de afdeelingen van de Tweede Kamer van 14 Februari 1919, algemeen toegejuicht, al achtte men hier en daar aanvulling noodig.

Het is intusschen door wisseling van ministeries niet in de Kamer gekomen tot behandeling.

Het hoofd van het sedert ingesteld departement van Onderwijs, Kunsten, en Wetenschappen, Dr. de Visser, ontwierp een nieuw ontwerp, waarin is tegemoet gekomen aan vele bezwaren in het Voorloopig Verslag geopperd, wat is geworden, behoudens later aangebrachte wijzigingen, de tegenwoordige wet van regeling van het Nijverheidsonderwijs, welke wet op 1 Januari 1921 in werking is getreden.

Volgende week hoop ik het een en ander uit deze wet te behandelen.

(Wordt vervolgd)

Sociale Geneeskunde.

Onder sociale geneeskunde verstaan we de geneeskunde, die zich tot doel stelt de voordeelen van verpleging, remedies, geneeskundige hulp in geval van ziekte aan de gemeenschap te verschaffen, dus aan alle lagen der maatschappij, maar aan de minst kapitaalkrachtigen op de eerste plaats, en zulks op de gemakkelijkste en meest voordeelige wijze.

De hoogste en laagste klasse der bevolking vallen hierbij buiten beschouwing, omdat de rijken en vermogende klasse zonder veel bezwaar voor zich zelve kan zorgen, terwijl de armen en de geheel onvermogenden ten laste van den Staat en het gouvernement vervallen. Doch alles wat daartusschen ligt, minvermogenden, de werkende stand, de middenstand en kleine burgerij voelen ten tijde van ziekte, vooral wanneer deze van langen duur is, al het drukkende van deze bijzondere onkosten, die dikwijls nog jaren daarna als een knellende schuld hen veel zorg en kommer veroorzaken. Nog enkele categorien van personen vallen hier op Curaçao buiten beschouwing, omdat zij een heel bevoorrechte positie innemen.

Zooals de politie, de militairen en de marine, aan wie zoowel voor zich persoonlijk als voor hun wettig gezin vrije en kostelooze geneeskundige behandeling gewaarborgd is. Verder allen, die in dienst zijn van de C.P.I.M., de C.S.M., en van de Scheepvaartmaatschappijen en de werklieden van de Phosphaat-ontginning op Newport, komen bij ziekte voor rekening dezer maatschappijen.

Talloos velen gezinnen vallen dus in de termen voor de bemoeienis dezer sociale geneeskunde, voor wie hier op Curaçao in het geheel niets wordt gedaan. Misschien zal men ons tegenwerpen, dat ook de R. K. Curaçaosche Volksbond, een eigen ziekenfonds heeft.

Doch dit beoogt feitelijk geheel iets anders, daar het in geval van ziekte aan de leden gedurende hoogstens 5 weken een wekelijksche uitkeering verzekert van 5 fl. voor de mannen en 2.50 voor de vrouwen Eigenlijk is dit een ondersteuning aan het gezin of de huisgenooten van den zieke, (althans indien deze in het hospitaal verpleegd wordt) ter vergoeding voor het gemis van verdiensten en van het weekloon van den patient tijdens zijn ziekte.

In Holland heeft men in alle steden *Ziekenfondsen*, die een groot gedeelte der bevolking bestrijken, en die tegen een kleine wekelijksche contributie den zieke alles verschaffen wat hij in dergelijke omstandigheden noodig heeft. Dat zijn machtige organisaties, die een groot kapitaal en een sterke weerstandskas bezitten. Hier op Curaçao heeft men totaal niets van dien aard, terwijl toch een dergelijke instelling hier enorm veel nut zou kunnen stichten. Want het gebeurt herhaaldelijk, dat een zieke voor wie een meer zorgvullige ziekenhuisverpleging dringend noodzakelijk is, en die niet in de termen valt van een gratisverpleging voor onvermogenden en daarvan ook in geen geval gebruik zou willen maken, niet de middelen bezit zelf een 3de klasse verpleging te kunnen bekostigen.

Het is wel eigenaardig, dat hier in de stad en zelfs in de buitendistricten zooveel Begrafenis-societeiten bestaan, waarvan de leden jaren lang contributie betaald hebben zonder ooit daarvan eenig profijt te trekken. Immers de eenigen, die er finantieel voordeel van trekken, dat zijn de familieleden, die genieten van de eer van zoo'n deftige begrafenis van hun familielid, zonder zelf in de meeste gevallen daarvoor een cent te hebben bijgedragen, terwijl toch eigenlijk op de famile en de naastbestaanden de zorg en de verplichting rust de kosten te dragen van de begrafenis van den overledene.

Veel logischer en redelijker zou 't zijn, indien iemand uit voorzorg zich in geval van ziekte zich een deskundige en zorgvuldige verpleging en geneeskundige behandeling zou verzekeren, dus om langer te blijven leven.

Moge dit betoog dus ruim voldoende zijn om aan te toonen, dat ook hier op Curaçao een goed georganiseerd ziekenfonds alleszins op zijn plaats is en in een groote leemte zou voorzien. Wij kunnen den moed bewonderen van Dr. P. H. MAAL, die gedurende zijn langdurig verblijf in Holland zich op verschillende onderdeelen der geneeskunde gespecialiseerd, maar ook nog een bijzondere studie gemaakt heeft van deze sociale geneeskunde, zooals wij die hierboven hebben uiteengezet, en reeds zoo spoedig na zijn terugkomst begonnen is een dergelijke organisatie hier op touw te zetten. Wij verheugen ons over den steun, die hij van vele zijden hierbij ondervindt. En het is onze hartewensch, dat hij in zijn plan moge slagen.

Hoe heeft Dr. Maal zich de uitvoering van dit plan gedacht?

Zijn plan is tweeledig.

I. Ziekenhuisverpleging.

1o. *Contributie.*

Ieder gezin betaalt, zoodra het lid wordt, 50 ct per gezin als *inleggeld* en verder een *wekelijksche* contributie van 8 ct. per volwassene en 5 ct. per kind onder de 15 jaar, en voor groote gezinnen in geen geval meer dan 40 ct. per week voor het geheele gezin.

De vereeniging neemt geen *zieke*, maar alleen *gezonde* leden aan. Om die reden verkrijgt het gezin pas recht op onderstand *6 maanden na lid te zijn geworden*. Alleen wordt er een uitzondering gemaakt voor de gezinnen, die zich voor 1 Januari a.s. laten inschrijven, die *reeds na 3 maanden* recht op ondersteuning ontvangen.

2o. Welke voordeelen verkrijgt het gezin na 6 maanden (of na 3 m.)?

Indien een dokter voor een zieke uit dat gezin opname in het ziekenhuis voorschrijft, dan vergoedt de vereeniging:

a. gedurende 15 dagen de onkosten van verpleging 3e klasse in een Ziekenhuis.

b. kosten van operatiekamer,

c. de medicijnen in dien tijd gebruikt,

d. alles tot een totaal bedrag van hoogstens f 75 per zieke per jaar.

N.B. De rekening van den dokter, die de zieke behandelt, wordt voor deze leden dus *niet* door de vereeniging vergoedt.

II. Ziekenfonds.

Van dit fonds kunnen alleen lid worden de gezinnen met een inkomen van 1500.-- fl. of minder en die reeds als lid zijn ingeschreven van de *Ziekenhuis-Verpleging.*

1°. *Contributie.*

De wekelijksche contributie bedraagt 15 ct. per volwassene en 10 ct. voor ieder kind (beneden 15 jaar) tot een maximum van 60 cts. per gezin per week.

2°. *Rechten en Voordeelen.*

Indien het gezin gedurende 6 maanden als lid is ingeschreven, ontvangt het vrije genees- en heelkundige behandeling en bij operatie ook verpleging in de 3de klasse, ook geneesmiddelen, doch geen patent- en verpakte medicijnen.

Zooals men ziet, is voor de leden van het *Ziekenfonds* ook de behandeling van den Geneesheer er bij inbegrepen.

Ook verbandmiddelen, bandage-artikelen, brillen, Röntgen-foto's en laboratorium-onderzoek zullen zij op medisch voorschrift ook genieten tegen ½—⅔ van den verkoopprijs voor het gewone publiek.

De vereeniging is in onderhandeling om nog andere gunstige bepalingen voor de leden te verkrijgen.

* * *

Wij hebben alleen de hoofdzaken meegedeeld, waardoor de lezers zich een idee kunnen vormen, hoe Dr. Maal zich de uitvoering van zijn plan voorstelt. Hij is zeer optimistisch gestemd over de levensvatbaarheid van zijn plan mits alle standen en gezindten daartoe hun medewerking verleenen. Dr. Maal heeft zich vooral laten begeesteren door hetgeen hij gezien heeft tijdens zijn langdurig verblijf te Middelburg, de hoofdstad van het eiland Walcheren in Zeeland. Dat eiland heeft een bevolking van een 60.000 inwoners (Curaçao bijna 50 000).

Daar op Walcheren bestaan twee dergelijke ziekenfondsen. Daar werd in 1926 opgericht de *Vereeniging voor Ziekenhuisverpleging*. Zij begon met 26 leden. Op 31 December 1933 telde deze Vereeniging reeds 40.000 leden en bezat reeds een kapitaal van f 20.000, terwijl sinds dien tijd de voordeelen der leden aanmerkelijk zijn uitgebreid, zoodat daar nu reeds **30** verpleegdagen vergoed worden.

Deze week Dinsdagavond had in de zaal van den Kol. Raad een bijeenkomst plaats, waarbij naar schatting bijna 100 personen tegenwoordig waren. Daar voerden het woord de Heeren Haim C. Henriquez, Dr. P. H. Maal, en de Balbian Verster.

De vergadering werd geleid door den Heer Haim C. Henriquez, die voordat een definitief bestuur gekozen werd, mededeelde dat hij in geen geval voor een bestuursfunctie in aanmerking wenschte te komen, omdat hij zijn werkzaamheid in bestuursfuncties veeleer wilde inkrimpen dan uitbreiden.

Er werd een Bestuur gekozen, samengesteld uit de volgende Heeren:

Alfredo Senior	Voorzitter
C. H. de Balbian Verster	Secretaris
J. F. Quast	Penningmeester
A. E. Goilo	Comissarissen
Osbaldo Wallé	Comissarissen
H. M. Chumaceiro	Comissarissen
Dr. P. H. Maal	Medisch Adviseur.

Als resultaat van deze eerste propaganda gaven zich dien avond van de aanwezigen 73 personen als lid op voor hun gezin.

Een mooi succes, dat naar wij hopen nog door het lidmaatschap van vele honderden gezinnen, die stipt hun wekelijksche contributie betalen, moge gevolgd worden.

P. A. E.

Curaçaosche Hebbedingetjes.

Als je aan de weg timmert, heb je veel bekijks, een waarheid zoo groot als een koe.

Nu is er voor mij langs de weg getimmerd. Mijn geheele huis is verbouwd. En nu zoek ik naar een naam voor dat pas gebouwde huis.

Nee, wees niet bang, dit is geen prijsraadsel. Ik zoek gewoonweg een naam voor het gebouw.

Makkelijk is het niet, maar ik zal er een moeten vinden.

Het huis is gebouwd door een Spanjaard. Zijn helpers waren van de volgende nationaliteiten:

Een timmerman van Spanje,
Een timmerman van St. Vincent (B. W. I.)
Een metselaar van St. Martin (N.G.)
Twee handlangers van Venezuela.
Een dito van Colombia.
Een schilder van Curaçao.
Twee schilders van Aruba.

Het volgende materiaal werd verbruikt:

Cement van Zweden.
Hout van Noord-Amerika.
Zink van Engeland.
Spijkers van Nederland.
Roldeuren van Spanje.
Sloten van Duitschland.
Kalk van Aruba.
Verf van de Vereenigde Staten, enz. enz.

Volkeren bond, want u kan toch niet ontkennen dat mijn nieuw huis niet internationaal is.

* * *

Er is geen vuiltje aan de lucht, d.w.z. Er is geen noemenswaardig nieuws te melden.

Alles is Paz & Vree.

De baggermachine baggert onze havens weer uit, zoodat wij kans hebben dat op een goeie dag dat de „Bremen" of de „Rex" hier binnen loopen.

Je kan nooit weten.

De haven wordt nou zóó diep dat zelfs de grootste schepen binnen **zouden kunnen** loopen.

Ik dacht dat in deze bezuinigings, die bagerij wel wachten kon. Maar wat weet ik er van.

* * *

A.S. Zondag hopen onze Padvinders een uitvoering te geven. Het tooneelstukje dat opgevoerd zal worden, heet:

„VOETBAL HENKI"

Ik hoop én voor de leider én voor de jongens dat het een succes zal worden.

Ze hebben het wel verdiend, want ze doen hun best, daarom verwacht ik dat heel Aruba zal uitloopen om dit mooie jeugdwerk te steunen.

* * *

Woensdag hadden wij een heel klein buitje en dacht ik vast, nou krijgen wij eindelijk regen. Maar niks hoor! zelfs de straten waren niet eens nat. Het heele jaar nog geen behoorlijke bui. Je droogt gewoonweg op.

* * *

Uit een der grootste Nederlandsche Weekbladen het volgende, dat ik even wil overschrijven, daar het voor mij zeer interesant is.

Nadat het artikel uitweidt over standsverschil tusschen kleurling en blanken in de Panamakanaal-Zone, waar de kleurling altijd achteruit gesteld wordt maakt het 't volgende slot:

„Te midden van deze oproerige overpeinzingen zie ik weer Curaçao voor mijn oog verschijnen, en Suriname. Waar elke inwoner een mensch is evenals ieder ander, ook al is er nóg zooveel Afrikaansch of Spaansch of Indiaansch of Joodsch of Portugeesch bloed in zijn aderen dooreen gemengd.

Waar menschen van negro'ied type of met Semietische of Mongoolsche gelaatstrekken precies dezelfde burgers zijn als de rossige verkeersagent wiens wieg in Tietjerksteradeel heeft gestaan.

Waar de dochtertjes van de boschneger Wilhelmina of Juliaantje heeten, en in keurig Nederlandsch aan mij vragen of ik vooral niet wil vergeten de groeten te doen aan de Koningin en aan de Prinses, en wanneer Zij nu eens komen...? Men kan toch waarlijk zijn Zilver wel in eere houden, ook zonder zijn Gouden Standaard los te laten."

MAC.

Aruba, Woensdag 26 Sept.

De Phontzender komt tot nader order behalve op 16.88 ook op 19.17 meter.

BERICHTEN.

Afdeeling Curacao.

VAN DE VEREENIGING

„Het Nederlandsche Roode Kruis“.

CURAÇAO, 25 September 1934.

Aan de Redactie van de
„Amigoe di Curaçao"
Alhier.

Mijnheer de Redacteur,

Hierbij heb ik de eer U mede te deelen dat de Plaatselijk Militaire Commandant alhier, in opdracht van Z. Exc. den Gouverneur mij als wnd. Penningmeester der Afd. Curaçao v|h Nederl. Roode Kruis, op den 19den dezer, het bedrag van f. 816.35 (achthonderd en zestien gulden, 35 cts), ter hand heeft gesteld, bestemd voor de Tuberculosebestrijding, zijnde de netto opbrengst van de alhier gehouden Tentoonstelling van de Schilderijen van H. M. de Koningin.

Met gevoelens van hoogachting,

H. M. CHUMACEIRO.
De wnd. Penningmeester.

Vormsels van Monseigneur.

Monseigneur zal a.s. Zaterdag met de Baralt naar Bonaire vertrekken tot toediening van het H. Vormsel in de beide parochiekerken van de Playa en Rincon. Van Monseigneurs bezoek zal worden gebruik gemaakt om het 25 jarig bestaan van de Kerk van den H. Ludovicus te vieren en het 75 jarig bestaan v. d. parochie van Rincon. Dinsdags 's avonds zal er tooneeluitvoering zijn in de Club San Hose, Mgr., die vergezeld zal worden door zijn Secretaris P. de Bruyn hoopt 's Woensdags 3 October met de oorlogsboot terug te keeren.

INGEZONDEN.

Zeer Eerw. Pater Redacteur.

Lange tijd wat huiverig geweest, om ons eerste krantengeschrijf aan de redactie op te sturen, komt het wel wat laat.

Maar beter laat dan nooit.

Wij willen dan onzen dank betuigen voor de heerlijke retraitedagen, op Habaai doorgebracht, van 4-7 Sept. Onze oprechte dank aan de Dames Ludwig en de eerw. zusters van het weeshuis voor al de moeite en zorgen aan ons besteed, aan de Weled Heeren, J. Kroon, Cassiano, Kwiers, Schouten, Jonkhout, Da Costa Gomez en de Eerw fraters Fidelius en Johannes Nep. die allen met opoffering van veel vrije tijd en vacantiedagen, zoozeer er toe hebben bijgedragen de retraite te doen slagen.

Maar vooral onze hartelijkste dank aan de **Zeereerw Pastoor Elie, die voor** ons als een herder heeft gezorgd. Onze welgemeende dank aan Zijne H. ogw. Exc. Mgr. Verriet en onze Zeereerw. adviseur voor de vriendelijke woorden tot ons gericht bij de sluiting.

Geve God, dat we volbrengen wat we Hem beloofd hebben.

In naam v|d retraitanten van de
Ambachtsschool
Zara Leent Henry.

Dr. J. R. Arends.

Op het eiland Aruba vierde Dr. J. R. Arends zijn koperen feest als geneesheer. Wij wenschen Dokter Arends van harte geluk met zijn koperen feest en hopen dat Zijn Hooggeleerde nog vele jaren moge werkzaam zijn ten bate der arme zieken van Aruba.

De Heer Cecilio Arturo Beaujon.

Een tweede jubilaris is de Heer C. A. Beaujon, die Arubaan van geboorte, zijn opleiding als radiografist had alhier op Curaçao. Sinds 25 jaar is de Heer Beaujon te Venezuela werkzaam als radiografist en als Professor in de radiografie. Wij vereenigen ons met *La Cruz, el Nuevo diario* van Caracas en met *El Despertador* van Aruba om den zilveren jubilaris onze hartelijke gelukwenschen aan te bieden.

R. K. Studieclub.

Daar de Apologetische lessen nog niet begonnen zijn is er deze week geen bijeenkomst geweest van de R. K. Studieclub.

De volgende week Vrijdag, dus 5 October, zal 's avonds om 8 uur de tweede les worden gegeven in de sociologie, waartoe allen welkom zijn.

Nieuw hospitaal te St. Martin.

Het nieuwe „St. Rose-Hospital“, dat in opdracht van het Vicariaat van Curaçao door de Bouw-Maatschappij Dijckerhoff & Widmann gebouwd wordt te Philipsburg, vordert goed. Al het beton-werk is nu klaar. Het maakt een imposante indruk. Zonder twijfel wordt dit Hospitaal het mooiste gebouw van heel St. Martin, het Fransche gedeelte niet uitgesloten.

Men kan zien, hoe deze Bouw-Maatschappij weet om te gaan met ongeschoolde werkkrachten, om gedurende zoo'n kort tijdsverloop van slechts vier maanden een gebouw, dat 738 M² grond beslaat, er neer te kunnen zetten. In de fundamenten, muren, vloeren en regenbak werden 13784 kilo's ijzer gevlochten en 319 M³ beton verwerkt. Het gebouw heeft een hoefijzer-vorm, waarvan de twee zijden 31.50 M lang en 8.90 M. breed zijn, terwijl het middenstuk 14.95 M lang en 11.90 M breed is.

De ligging is ideaal: aan het zeestrand, terwijl de opening van het hoefijzer-vormig gebouw naar de windkant is. Later zullen wij een nauwkeurige beschrijving geven van dit up-to-date Hospitaal.

Het Vicariaat van Curaçao heeft een prijzenswaardig voorbeeld gegeven, om aan de werklieden van St. Martin een kans te geven, wat geld te verdienen in deze slechte tijden.

Wij wenschen den Führer van dit werk veel succes bij het afwerken van dit pracht-gebouw. P. Sp.

De Sportclub „La Fama"

heeft verleden Zondag het eerste jaar van haar bestaan gevierd met een slotspel, om de „Aniversary Cup", aangeboden door den Heer Teófilo Cuales.

Reeds om vier uur vertoonde zich op het terrein van de Sportclub „La Fama" een toeloop van velen die met deze club sympatiseeren, om het resultaat te zien van een match, onder de naam van: „Aniversary Cup“. Deze zilveren beker werd door de president van de Sportclub „La Fama," den Heer Teófilo Cuales aangeboden.

Het besluit van deze match was: The best three sets from the five.

De twee strijders voor dit spel waren, de heeren H. Hoyer en A. Jesurun. Om 4¾ uur gaf de Scheidsrechter order „start“ en het spel begon. Het begin was zeer mooi. Beide partijen streden schitterend. Daarna kon men merken, dat Hoyer, Jesurun vóór kwam, zoodat het spel drie kwartier later eindigde met 6—2 6—1 6—0 ten gunste van de kampioen Hoyer. De president van de club de Heer Cuales, heeft een passende redevoering gehouden en op het eind heeft hij de expresident van de „S. C. L. F., den heer H. Rodriguez verzocht, den mooien beker aan de overwinnende kampioen, H. Hoyer te overhandigen, hetgeen genoemde president ook deed. Daarna gaf de heer Rodriguez aan Jesurun, als tweede kampioen een raket. De viering van dit eerste verjaringsfeest werd besloten met een heildronk op de vooruitgang van de „S. C. L. F.

Leve de Sportclub „La Fama“!

Met de „Aniversary Cup“, was op het terrein van de S. C. L. F. ook een grootere beker op tafel tentoongesteld, welke de Sportclub „La Fama“ ter beschikking heeft gesteld voor een dubbele match, die binnenkort plaats zal hebben, tusschen de Heeren „leden“ van deze club. Vooruit!!

Vereeniging voor ziekenhuisverpleging op Curacao.

Maandagavond om half negen is er in de zaal van de Koloniale Raad een voorbereidende vergadering gehouden ter oprichting van een Vereeniging voor Ziekenhuisverpleging op Curaçao.

Alle rangen en standen van Curaçao waren er vertegenwoordigd.

Een Commissie, bestaande uit de Heeren Dr. Maal, H. J. C. Henriquez en S. A. Senior heeft deze eerste vergadering geleid.

De Heer Henriquez opende de vergadering, heette de aanwezigen welkom en wijdde eenige woorden aan het lofwaardig plan van Dr. Maal.

Deze heeft hierover reeds in Holland gesproken met de heer Senior.

Nu gaf de heer Henriquez het woord aan Dr. Maal.

Geestdriftig zette deze zijn plan uiteen om deze vereeniging op te richten.

De Spreker denkt dat zulks hier mogelijk is daar er op het eiland Walcheren in Holland ook twee zulke vereenigingen zijn.

De Dr. haalde aan, hoe het volk zich gevoelt als het ziek is en geen middelen heeft om den geneesheer te roepen.

Deze vereeniging zal hieraan een einde maken.

Men kon het aan heel de vergadering zien, dat zij het volkomen met de dokter eens was.

Daarna nam de Heer Balbian Verster het woord om voor de op te richten vereeniging propaganda te maken.

Toen sprak Mijnheer Henriquez en verzocht of allen die met het plan instemden wilden opstaan.

De heele vergadering stond op.

Toen werd er een lijst doorgegeven en 84 families gaven zich op als eerste leden voor deze nieuwe vereeniging.

Dr. Maal was ten hoogste voldaan over dit goede begin.

Verder stelde de Heer Henriquez voor een voorloopig bestuur samen te stellen.

Spr. zeide dat de commissie van plan was de heer J. M. Kroon tot president te benoemen maar daar deze afwezig was stelde hij het volgende voor:

Adv. geneesheer Dr. P. H. Maal
President S. A. Senior
Secretaris C. H. de Balbian Verster
Penningmeester R. Quast
Comissaris H. M. Chumaceiro
„ A. E. Goilo
„ O. Wallé.

De benoeming der nieuwe leden werd goedgekeurd en toegejuicht.

De heer Henriquez verzocht de nieuwe leden plaats te nemen aan de bestuurstafel.

De president, de heer Senior opende de eerste vergadering en gaf gelegenheid om te spreken.

De Heer Balbian Verster maakte hiervan gebruik en verzocht de pers de oprichting van deze vereeniging te helpen publiceeren.

Daar niemand meer het woord vroeg sloot de president deze eerste vergadering van de Vereeniging voor Ziekenhuisverpleging.

In de Zitting 28 Augustus 1934 „Raad en Politie“ aangevoerd door Landraad Eman.

Reeds enkele jaren geleden werd door mij hier ter tafel gebracht het onderwerp „Bezoldiging van het Duane Personeel" en heb ik gewezen op de onvoldoende betaling van deze Komiezen, die een onbillijke geringschatting uitmaakt van hunne prestaties, in vergelijking met hoogere bezoldiging toegekend aan andere Landsdienaren van lagere Categorie.

Eindelijk heeft het hoog Bestuur dit ook ingezien en heeft de Gouverneur de Landraden meegedeeld in de laatste Landraadsbespreking, dat Zijne Excellentie gelden zou vragen bij Suppletoire Begrooting tot verbetering van dezen wantoestand, alsmede om een vaste uitbreiding te geven aan dit corps.

Het eerste is zeker zooals meerdere leden van den Kolonialen Raad het beschouwen, het corrigeeren van een fout, terwijl het tweede, ten aanzien van het feit, dat in den laatsten tijd kleine smokkelpartijen hier voorkomen, door de Douane gepakt, als een voorziening van dringenden aard geacht dient te worden tot verdediging der Fiscus belangen.

De schoorvoetendheid van enkele leden van den Kolonialen Raad om voor deze gelden te stemmen schijnt in de jongste zitting van dit College te verminderen, zoodat de billijke rehabilitatie ten aanzien van deze groep ambtenaren op stil is, hetgeen ook ontegenzeggelijk toejuichbaar is.

Mijne gevoelens als Volksvertegenwoordiger zeggen mij, dat het op eerlijkheidsgebied een onverantwoordelijke houding zal zijn van een volksafgevaardigde om geen geld te voteeren tot behoorlijke vergoeding voor de verleende diensten door personen aan den Lande en ben ik bereid, zoolang ik bij deze Gemeenschap adviseerende stem heb, daarvan in billijke richting gebruik te maken in verband met de bezoldiging in het algemeen van alle ambtenaren.

Inkomstenbelasting op arbeidsloonen.

Door mij is met goed gevolg gepleit voor verlaging van den Belastingdruk op de loonen der inheemsche arbeiders bij de lago Oil Co., dat een deel van deze werkende klasse vrijsteling en anderdeels vermindering gekregen hebben.

Deze belasting was gebaseerd op vermeende vaste inkomsten der arbeiders welke abusievelijk door bedoelde Maatschappij aan den Fiscus verstrekt werden, echter op aandringen mijnerzijds kreeg men de werkelijk uitbetaalde loonen te weten, waardoor de Fiscus dan tot de conclusie was gekomen, dat hij te maken heeft met wisselvallige inkomsten, waarvan nog afgetrokken dienen te worden de kosten voor het uitoefenen van het ambt, in casu, bestaande uit het dagelijksch heen en weer vervoer der arbeiders, speciale schoenen en handschoenen, enz., die ingevolge voorschriften der Maatschappij door de arbeiders gebruikt moeten worden om in de Concessie te werken.

Uit de behandeling dezer zaak met den Fiscus is aan het daglicht gekomen dat zekere groep arbeiders als zuiver inkomen niet meer behouden dan Fl.1600.— 's jaars, hetgeen ten aanzien van een gezinshoofd lang niet toereikend is voor een menschelijk levenspeil, zelfs bij de laagste Categorie.

Het zij mij vergund een beroep te doen op den Gezaghebber om eerst te trachten uit de diplomatieke verhouding van den Gezaghebber met de betrokken Maatschappij een minimum loon van Fl. 0.50.— per uur voor de arbeiders te verkrijgen.

Eenige cijfers uit het Havenverkeer van Rotterdam gedurende de eerste helft van dit jaar.

Uit de statistiek van Handel, Nijverheid en Verkeer, die de Kamer van Koophandel en Fabrieken van Rotterdam ons onlangs toezond ontleenen we de volgende interessante cijfers, die alle pessimisme ten spijt, toch een verbetering over de geheele linie van het havenbedrijf te zien geven. De cijfers tusschen haakjes hebben betrekking op het overeenkomstig tijdvak van het vorig jaar.

Gedurende het eerste halfjaar van 1934 zijn in de verschillende havens langs den Waterweg van Rotterdam naar zee („Nieuwe Waterweg"), benevens te Dordrecht (vormende tezamen de zeehavens in de Rijn-Maas-Delta), binnengekomen 6.455 (5.817) zeeschepen, metende 10.071.900 (9.242.305) tons netto.

Hiervan hebben Rotterdam bezocht 5 541 (4.807) zeeschepen, metende 8.599.492 (7.329.722) tons netto.

Van die schepen voeren 1.460 (1.094) onder Duitsche vlag, 1.399 (1.255) onder Nederlandsche, 933 (934) onder Britsche, 333 (263) onder Zweedsche, 329 (306) onder Fransche, 311 (287) onder Noorsche vlag, enz.

Plaats vonden 2.223 (2.091) afvaarten van schepen van geregelde lijnen, waaronder 1.048 (1.034) op Groot-Britannië en Ierland.

Beladen vertrokken 3.398 (2.996) schepen, waarvan 2.186 (2.005) met stukgoed. Beladen kwamen binnen 4.030 (3.542) schepen, waarvan 1.397 (1.349) met stukgoed.

Aan het internationale Rijnvaartverkeer hebben 16.125 (12.710) voor Rotterdam bestemde of uit Rotterdam herkomstige schepen (sleepbooten uitgezonderd) deel genomen.

Het totale goederenvervoer ter zee van Rotterdam met de nabij gelegen kleine havens omvatte in het eerste halfjaar van 1934 ongeveer 14.641.000 (12.363.000) tons van 1.000 K.G., tegenover ongeveer 10.000.000 (9.748.000) tons voor Groot-Hamburg en 9.775.000 (9.256.000) tons voor Antwerpen. Rotterdam nam dus met betrekking tot het goederenverkeer gedurende dit tijdvak wederom de eerste plaats in op het vasteland van Europa.

Het internationale goederenverkeer langs den Rijn van en naar Rotterdam omvatte in het eerste halfjaar van 1934 ruim 10.213.000 (7.789.000) tons van 1.000 K.G., zijnde 51,96% (47,54%) van het geheele Rijnvaartverkeer over de Nederlandsche grens.

Wat het personenverkeer ter zee betreft, kan worden medegedeeld, dat zijn aangekomen 36.603 (32.193) en zijn vertrokken 36.619 (32.432) passagiers.

De oppervlakte van de voor zeeschepen bestemde havenbekkens bedroeg op 30 Juni 1934 ruim 467 (469) H.A., waarbij nog komt de oppervlakte van de rivier binnen de gemeente, die 625 H. A. bedraagt. De aanlegplaatsen voor zeeschepen hebben een lengte van ruim 51 K.M.

De haven beschikt over 361 kranen, 28 bokken, 29 laadbruggen, 41 graanelavotors, 11 bunkermachines, enz.

De te Rotterdam en omgeving thuis behoorende vloot omvatte op 30 Juni 1934 286 (313) zeeschepen, metende 562.768 (620.332) tons netto.

In het eerste halfjaar van 1934 zijn aangevoerd ongeveer 523.000 (928.500) kisten Spaansche sinaasappelen en 200.200 (110.600) kisten sinaasappelen van andere herkomst. Voorts ongeveer 1.185.000 (886.900) kisten, 12.600 (12.200) vaten en 26.900 (—) manden Amerikaansche appelen, 186.450 (110 600) kisten Australische appelen en 111.300 (124.100) kisten Amerikaansche peren.

De aanvoer van erts in Rotterdam en omgeving bedroeg ongeveer 2.687 000 (1.668.500) ton.

De drijvende graanelevators hebben ongeveer 1.734.700 (1.771.100) ton graan verwerkt.

Gewisseld werden ongeveer 558.250 (551.000) telegrammen (transito niet inbegrepen), 51.962.750 (50.239.750) plaatselijke telefoongesprekken en 2.019.100 (2.020.800) gesprekken met Schiedam. Ongeveer 969 800 (962.600) interlocale telefoongesprekken zijn uitgezonden, ongeveer 233.000 (232.400) internationale telefoongesprekken gevoerd.

In het handelsregister zijn ingeschreven 20 218 (20.070) handelszaken.

De nieuwe weg naar Caracasbaai.

Mooi werk wordt er weer verricht door de knappe technici van het D. O. W. dat niet minder een ieders bewondering weg zal dragen als de prachtige Ceintuurbaan rond het schottegat.

De grootsche aanleg werd geproyecteerd door Ir. DE HOOP die rekening heeft gehouden met alle redelijke eischen van het modern verkeer.

De regeling van den waterafvoer was wel het moeilijkste vraagstuk, want een geweldige massa water stroomt van *Scherpenheuvel* door *Zuurzak* naar zee, als het in den regentijd regenen wil zooals in oude tijden.

Verbeeld U. Het landhuis *Zuurzak*, was als een oud kasteel omgeven door een slotgracht in steenen bedding van eenige Meters breed. De vroegere eigenaar, de Heer PIET GORSIRA, vertelde graag aan wie het gelooven wilde, dat deze waterwerken door de Romeinen waren aangelegd; zulk een antieken indruk gaf dat stevig bouwwerk.

En juist daar is het begin van den nieuwe Caracasweg.

Het dal vóór *Zuurzak* werd met een dam gevuld en in de plantage werd een brug gebouwd van 18 M. lang en daaronder 3,75 M. breedte om den waterstroom vrij door te laten.

De weg naar Caracasbaai vermijdt hierdoor de kromming achter het hofje van *Scherpenheuvel* waar vier wegen hun doorgang zoeken, zonder dat een chauffeur zien kan wat er van de tegenovergestelde richting hem tegemoet komt. Op gelijke wijze tracht de nieuwe weg onnoodige bochten en krommingen te voorkomen en kan daarom slechts hier en daar van de ouden weg gebruik maken, die nu eens rechts en dan weer links van de nieuwe komt te liggen.

Om die rechte lijn te kunnen volgen moeten heuvels geslecht dalen gevuld en 20 duikers worden aangebracht van 1 tot 4 M. breed, en 49000 M³ grond verzet.

Meer dan twee honderd man zijn met dit werk bezig onder opzicht van den Heer GRAAFLAND, die trouw de aanwijzingen van den Heer SMIT uitvoert. De Heer BOUMAN zit in een keet blauwdrukken te maken van zijn teekeningen. Verschillende inlandsche opzichters staan aan het hoofd van de ploegen werkwilligen, din bij den Heer P. VAN LEEUWEN, Districtmeester 2de District, bij wijze van werkverschaffing voor dit werk werden aangenomen.

Het Gouvernement doet hiermede een echt sociaal werk. Nu we het toch over den nieuwen wegenaanleg hebben mogen we hier aan toevoegen het verzoek van vele bewoners in de Salinja, die van Gouvermentswege een cementen plaat gelegd kregen over den greppel voor hun erf. Die plaat is precies zoo breed als de as van hun auto, die er dus overheen kan, maar zonder de minste ruimte om naar den weg toe te draaien bij het uitrijden, of naar huis bij het binnenrijden. Een paar decimeter meer zou alle gevaar om van den wal in den sloot te vallen volkomen weg nemen.

Correctie.

In ons bijblad, op pag. 2 staat een stuk, getiteld: „Vereeniging van Ziekenhuis verpleging op Curaçao. Na deze titel begint men te lezen met regel 21: „Het doel der Vereeniging" enz., tot onder, en dan doorgaan met de bovenste regel onder den titel, tot aan regel 21. Dan is de volgorde goed.

BEKENDMAKING.

De Commandant der Militaire Politie Troepen maakt bekend, dat de gelegenheid wordt opengesteld tot het aangaan van een verbintenis bij de Troepen op Curaçao (voorloopig op een proefverband) voor 10 Curaçaosche jongelieden.

Zij, die de militaire opleiding gedurende het proefverband met gunstig gevolg doorloopen, zullen voor een voortgezette opleiding bij de Politietroepen in Nederland worden gedetacheerd en na afloop dier opleiding definitief worden ingedeeld bij het Korps Militaire Politie Troepen op Curaçao.

Vereischten zijn o.m.:

Ongehuwd Nederlander of Nederlandsch onderdaan zijn.
Ten minste 21 en niet ouder dan 30 jaren zijn.
Een lengte hebben van ten minste 1.665 Meter.
Lichamelijk geschikt voor den militairen dienst zijn.
Van goed gedrag zijn en geen vonnis hebben ondergaan.
Voldoende ontwikkeld zijn, hetgeen zal moeten blijken uit het afleggen van een eenvoudig examen.

Gedurende het proefverband wordt een inkomen genoten van fl. 0 70 per dag, plus vrije kleeding, voeding en huisvesting.

In Nederland wordt eene bezoldiging genoten gelijk aan die der Politiemilitairen aldaar, terwijl bij indeeling bij de Militaire Politie Troepen op Curaçao de voor het Korps alhier geldende inkomsten worden genoten.

Sollicitanten kunnen zich schriftelijk aanmelden bij den Commandant der Militaire Politie Troepen op Curaçao tot uiterlijk 20 October 1934.

Willemstad den 22sten September 1934.

De Commandant
der Militaire Politie Troepen,
H. MOLENBRUGGE.

3—1

De gouvernementsveearts deelt ons mede dat ten gerieve van het publiek in de vleeschhallen op de beide openbare markten borden zijn aangebracht waarop de slagers gehouden zijn de prijzen van de verschillende vleeschsoorten te noteeren. Waar de prijzen vooral van het rundvleesch in de verschillende cellen nogal uiteen loopen zullen koopsters goed doen vooraf deze prijzen te raadplegen.

Deze lijst is goed. In pag. 4 is deze lijst fout.

INGEZONDEN.

Buiten verantwoordelijkheid der Redactie, zoowel wat vorm of inhoud als wat strekking betreft. De kopy wordt zelfs bij niet-plaatsing nimmer teruggegeven.

St. Martin, N. P.
September, 8th 1934.

To The Editor of
De Amigoe di Curaçao
Willemstad, Curaçao N. W. I.

Dear Mr. Editor:

In issue No. 41 August p.y. of „De Onpartijdige", appeared a piece from St. Martin, N. P. signed Q.

This writer's literary effusion reminds us of the irresponsible warblings of a canary bird whose fairy godmother placed him in a gilded cage, St. Martin, N. P., and whose toughest job is to amuse the various admirers with his harmonious trills.

On this occasion however he has appeared, not as a harmless canary but as an Eagle, the Condor of the Alps, whose voracious tendencies often lead him to swoop down on defenceless young of animals and even on small children and in his powerful talons transport them to his eerie where he at his leisure gorges to his satisfaction.

Mr. „Q." is a strong advocate of agriculture in St. Martin, N. P. and quotes Prof. Ballou as an authority that „something can be done", this every intelligent man in the island knew long before Prof. B. put it in writing, but what is the something? and will it pay?, these are the important problems with which we ought to deal; He is also very very much in favour of a Butter Factory and cooperative dairying and running a dairy farm, small or big — This fantastic mania of his must have been developed while he in the role of Eagle was soaring way up in the blue almost undiscernible to the naked-eye.

Every intelligent man in this island knows from long experience that St. Martin, N P. is not — never has been — and never will be an agricultural country — (It is or was entirely and unquestionably a Salt Producing country.)

We know deserts can be made to bloom, but at a great expense and it appears that Mr. „Q." and a few others are very energetic in trying to throw dust in the eyes of the Government by cajoling it to stand these expenses.

Let Mr. „Q" be honest and tell us, if he had capital to spare, would he invest it in a Butter Factory and Dairy Farm in St. Martin N. P.? No, M. „Q"! There is a nigger in the wood pile somewhere — with regard to your very earnest endeavours to induce the Governement to spend! spend! spend!; losing sight of the fact that some day the Government will grow tired spending and turn its attention to recovering some of guilders spent in vain, by again placing upon us direct taxation, which is about as baneful a curse as can be put on a poverty stricken community.— But perhaps Mr. „Q" is of the opinion that before this comes to pass he will have accumulated enough from agriculture and Butter factory and dairying to stand the brunt of direct taxation.

No, Mr. Editor, the people of St. Martin, N. P. are not willing to pit the risk of direct taxation against the success of any Wild Goose speculation such as Mr. „Q" and some others seem to have on their brain.

Mr. „Q" must intend to turn his agricultural ability to raising pinders and when milk is scarce, as very often happens, he will sell his pinders to the Butter Factory to be manufactured into Peanut Butter.

Thanking you, dear Mr. Editor, for the space allowed,

Yours sincerely

FREDDIE BOY.

Levenspositie.

AGENTEN gevraagd voor den verkoop van zeer gemakkelijk te plaatsen wettelijk geoorloofde Staats en Gemeente-premieloten, welke loten op gunstige betalingscondities worden aangeboden. Zonder goede referenties onnoodig te solliciteeren. Men vrage gratis inlichtingen aan Fa. Herweijer en v. d. Bergen, Antonie Duyckstraat 51, den Haag.

Broedeieren

Witte leghorn 15 ct.
Eendaags Kuikens 40 ct.
Electrische Kunstmoeders.
Hendriksteeg 16.

De allerbeste, heerlijkste Soep.

Voor meer dan 34 jaar is de Campbell's Tomaten Soep favoriet — de eenige soep, die in zulk een lang tijdsverloop in millioenen en millioenen families als de beste is beschouwd.

Neem een proef, en gij zult weten waaraan de Campbells haar wereldnaam te danken heeft. Nooit tevoren heeft zulk een heerlijke soep uw gehemelte gestreeld.

Dat is een recept ons alleen bekend en daarom is het iets speciaals alleen aan onze soep eigen. Niets beters dan Campbells en daarbij vrij goedkoop.

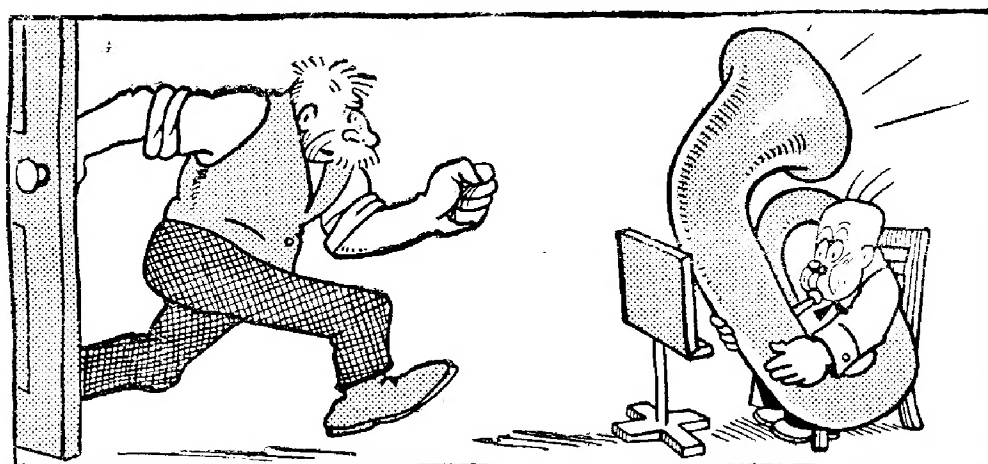
Als gij er water bij doet, dan is 't echte Tomaten Soep. Doet ge er melk of cream bij, dan is 't echte Tomaten Cream. Probeert de twee manieren van bereiding.

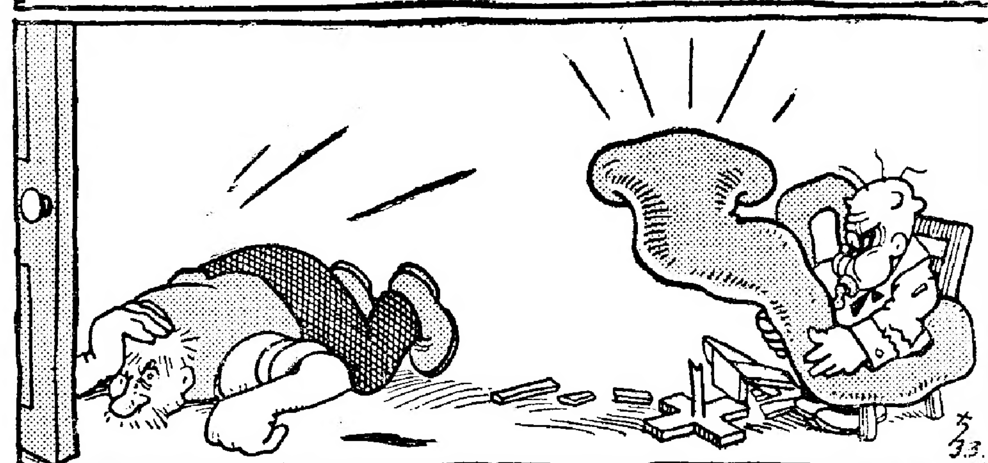
Campbell's SOUPS

LOOK FOR THE RED-AND-WHITE LABEL

Aankomst en vertrek der schepen in de week van 30 Sept. — 6 Oct. 1934.

S.S.	Aank.	Van	Vertr.	Naar
September				
El Libertador	30	Maracaibo, Aruba	30	Aruba, Maracaibo
Lara	30	New-York	30	Maracaibo
Caracas	30	Maracaibo	30	New-York
Presidente Gomez	30	Hamburg	30	Cartagena
October				
Waltraut Horn	1	Hamburg	—	Curaçao
Colombie	2	Cristobal	2	Le Havre
El Libertador	3	Maracaibo, Aruba	3	La Guaira
Flora	3	New-York	3	Aruba, Maracaibo
Caribia	4	Hamburg	4	Pto. Barrios
Davisian	4	Liverpool, Londen	5	Cristobal
El Libertador	5	La Guaira	5	Aruba, Maracaibo
Astrea	5	Maracaibo	5	New-York via P. Cabello
Carabobo	6	New-York	6	Maracaibo
Waltraut	—	Curaçao	6	Jacmel, Kingston, Kingston, P. au Principe & Hamburg.
Kreta	6	Pto. Barrios	6	Hamburg.

Ondanks alles blijft Adamson toch oefenen.

THE NEW-ZEALAND SHIPPING CO., LTD., SHAW SAVILL & ALBION CO., LTD.,

SNELSTE VERBINDING MET PASSAGIERSBOOTEN TUSSCHEN CURACAO EN:

PANAMA & NEW-ZEALAND	SS. "RUAHINE"	(11.000 Ton)	(T)	19/20 Otc.
	SS. „MATAROA"	(12.500 Ton)	(C)	13/14 Nov.
	SS. „AKAROA"	(11.500 Ton)	(C)	11/12 Dec.
LONDEN & SOUTHAMPTON	SS. „AKAROA"	(15.000 Ton)	(C)	4/5 Oct.

C — Cabin Class T — Toeriste Klasse

Cabin Klasse naar Panama	£ 7—10—0	(Minimum)
Toeriste Klasse naar Panama	5—0—0	„
Cabin Klasse naar New Zealand	42.—	„
Toeriste Klasse naar New Zealand	28.—	„
Cabine Klasse naar Engeland	30.—	„
Toeriste Klasse naar Engeland	20.—	„

PASSAGEPRIJZEN WORDEN BEREKEND VOLGENS DEN KOERS VAN DEN DAG.

S. E. L. MADURO & SONS, Agenten.

De Ruyterplein 2. **Telefoon: No. 72 & No. 505.**

JOHN G. EMAN, Agent Oranjestad Aruba.

Echt Checo-voetbalschoenen

Bata

Prinsenstraat 22.

PASSENGER AND FREIGHT SERVICE.

Next sailings from CURACAO:

to Pto. Colombia, Cartagena, Cristobal, Port Limon & Pto. Barrios:

MS. "CARIBIA" (12.300 Reg. Tons)	Oct. 4
SS. "SYRA"	Oct. 22
MS. "CORDILLERA" . . . (12 300 Reg. Tons) . .	Nov. 1
MS. "PHRYGIA"	Nov. 18

All vessels calling at Cristobal connect there with vessels to the Pacific Coast of South-, Central- and North America.

Through-Tickets are issued to any port on the Pacific and also to Havana, New Orleans and New York.

to EUROPE via Pto. Cabello, La Guaira, Trinidad and Barbados:

SS. "KRETA"	Oct. 6
MS. "CARIBIA" . (12.300 Reg. Tons)	Oct. 18
SS. "NICEA"	Nov. 3
MS. "CORDILLERA" (12 300 Reg. Tons)	Nov. 17
SS. "SYRA"	Dec. 1

Besides AMSTERDAM and HAMBURG our Passenger-Motorships call at SANTANDER, PLYMOUTH and CHERBOURG.

to MARACAIBO:

SS. "ALEMANIA" in connection with our outward and homeward vessels sails regularly to and from Maracaibo.

All further informations are gladly given at the Hapag-Offices.

EDWARDS, HENRIQUEZ & CO.
Curaçao, Tel. 106.
ARUBA TRADING Co., Aruba.

ALUMINUM LINE.

Geregelde vracht en passagiersdienst tusschen New Orleans, Mobile, **Port au Prince, Santo Domingo**, CURACAO, Puerto Cabello, La Guaira en PARAMARIBO, en **vandaar direct naar CURAÇAO** en New Orleans als volgt:

	Vertr. NEW ORLEANS	Aank. CURAÇAO	Aank. PARAMARIBO
SS. "DALVANGEN"	Sept. 13	Sept. 24	Oct. 2
SS. VESTVANGEN"	Oct. 6	Oct. 15	Oct. 23
SS. „DALVANGEN"	Oct. 27	Nov. 5	Nov. 13

	Vertr. PARAMARIBO	Aank CURAÇAO	Aank. MOBILE, ALA.
SS. "VESTVANGEN"	Sept. 17	Sept. 21	Sept. 29
SS. "DALVANGEN"	Oct. 8	Oct. 12	Oct. 20
SS. "VESTVANGEN"	Oct. 29	Nov. 2	Nov. 10

S. E. L. MADURO & SONS, Agenten.

De Ruyterplein 2. **Telefoon No. 72 & No. 505.**

JOHN G. EMAN, Agent Oranjestad Aruba.

Compañia Trasatlántica

(Spaansche Lijn.)

Eerstvolgende afvaarten van Curaçao:

naar Pto. Colombia, Cristobal, PTO. LIMON, PTO. BARRIOS, HAVANA, NEW YORK, Cadiz en Barcelona:

SS. „MARQUES DE COMILLAS"	9-10 Oct. 9-10 Dec.

naar Pto. Cabello, La Guayra, STO. DOMINGO, San Juan, Canarias, Cadiz en Barcelona:

SS. „MAGALLANES"	18-19 Oct. 18-19 Dec.
SS. „JUAN SEBASTIAN ELCANO"	17-18 Nov. 17-18 Jan. 1935.

naar Pto. Colombia, en Cristobal:

SS. „JUAN SEBASTIAN ELCANO"	8-9 Nov. 8-9 Jan. 1935.

Passages naar New Orleans en andere plaatsen met overscheping in Cristobal, kunnen hier worden uitgereikt.

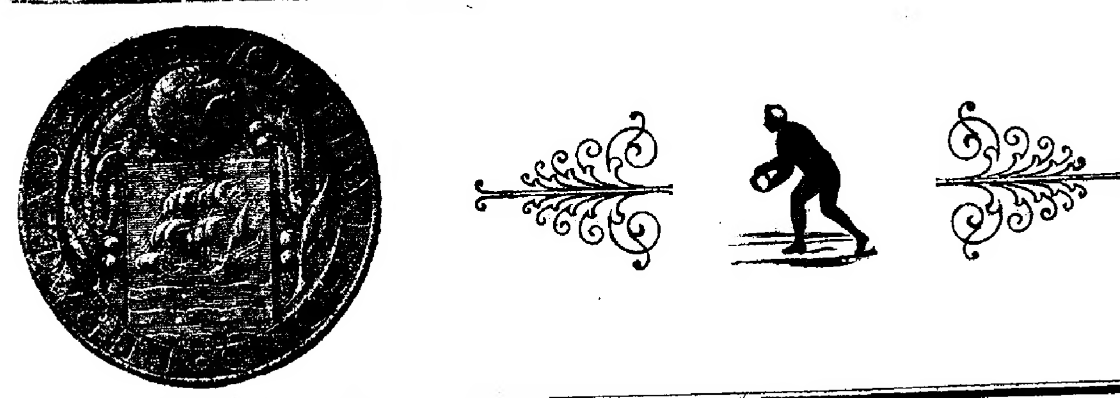
Alle inlichtingen te bekomen bij:

S. E. L. MADURO & SONS, Agenten.

De Ruyterplein No. 2. **Telefoon No. 72 & 505.**

v. ROSSEM'S
Poorters-Toeback
DE BESTE VARINAS

SPORT-RUBRIEK.

Officieele Mededeelingen van „De Curaçaosche Voetbalbond."

Wedstrijd-uitslagen 23 September 1934.

1ste klasse	ASIENTO — BISMARCK	2—2	
	[onder protest van beide partijen]		
	M. S. V. — R. C. C.	0—6	
	[onder protest van M. S. Z. tegen de leiding]		
	GO AHEAD — TRANSVAAL	0—0	

Stand Competitie-wedstrijden per 23|9|'34

1ste klasse	Gesp.	Gew.	Gelijk	Verl.	Doelpunten voor	Doelpunten tegen	Punten
ASIENTO	9	6	2	1	13	6	14
R. C. C.	9	6	1	2	21	6	13
TRAPPERS	9	5	2	2	11	6	12
BISMARCK	10	4	4	2	13	9	12
HERCULES	8	3	3	2	5	2	9
TRANSVAAL	8	2	3	3	12	5	7
VOLHARDING	8	3	0	5	14	10	6
GO AHEAD	7	0	3	4	2	8	3
M. S. V.	10	1	0	9	6	44	2
Res. 1ste klasse							
R. C. C. 2	5	4	1	1	23	4	9
TRAPPERS 2	6	2	3	1	7	5	7
ASIENTO 2	6	3	0	3	10	10	6
VOLHARDING 2	5	2	1	2	7	7	5
* BISMARCK 2	5	4	0	1	12	6	4
TRANSVAAL 2	3	1	1	1	5	7	3
HERCULES 2	5	1	0	4	4	13	2
M. S. V. 2	6	1	0	5	4	18	2
Res. 2de klasse							
AJAX 2	3	2	0	1	6	1	4
DE RUITER 2	3	1	0	2	4	7	2
ATLETICO 2	3	0	0	3	2	9	0

* 4 Winstpunten in mindering gebracht wegens het niet opkomen in den wedstrijd tegen "R. C. C." 2 op 2 April l.l. en tegen „Trappers" 2 op 10 Juni l.l.

WEDSTRIJD - PROGRAMMA.

Zondag, 30 September

MUNDO NOBO

Comp. 1ste kl.
HERCULES — R. C. C.
Aanvang: 4.15 precies
Scheidsrechter: Elfrink

Comp. 1ste kl.
ASIENTO — VOLHARDING
Aanvang: 3.00 precies
Scheidsrechter: Kranenburg

DE HOOP

Comp. 1ste kl.
TRANSVAAL — TRAPPERS
Aanvang: 4.30 precies
Scheidsrechter: Dania

Zondag, 7 October

Comp. 1ste kl.
HERCULES — TRAPPERS
Aanvang: 4.15 precies

Comp. 1ste kl.
GO AHEAD — M. S. V.
Aanvang: 4.15 precies

Res. 1ste kl.
R. C. C. 2 — TRANSVAAL 2
Aanvang: 3.— precies

Res. 1ste kl.
BISMARCK 2 — VOLHARDING 2
Aanvang: 3.— precies

Zondag, 14 October

Comp. 1ste kl.
ASIENTO — R. C. C.
Aanvang: 4.15 precies

Comp. 1ste kl.
TRANSVAAL — VOLHARDING
Aanvang: 4.15 precies

Res. 1ste kl.
HERCULES 2 — M. S. V. 2
Aanvang: 3.— precies.

Zondag 21 October.

Comp. 1ste kl.
Bismarck — Transvaal
Aanvang: 4.15 precies

Comp. 1ste kl.
Hercules — M. S. V.
Aanvang: 4.15 precies

Comp. 1ste kl.
Go Ahead — Trappers
Aanvang: 3.— precies

Zilveren Bal
R. C. C. 2 — Scherpenheuvel *H.*
Aanvang: 3.— precies

Zondag 28 October.

Comp. 1ste kl.
Bismarck — Trappers
Aanvang: 4.15 precies

Comp. 1ste kl.
M. S. V. — Transvaal
Aanvang: 4.15 precies

MUNDO NOBO

Comp. 1ste kl.
Go Ahead — Volharding
Aanvang: 3.— precies

DE HOOP

Zilveren Bal
Winnaar H. — De Ruiter *M.*
Aanvang: 3.— precies

Zondag 4 November.

Comp. 1ste kl.
R. C. C. — Trappers
Aanvang: 4.15 precies

Comp. 1ste kl.
Hercules — Volharding
Aanvang: 4.15 precies

RIO CANARIO

Comp. 1ste kl.
Bismarck — Go Ahead
Aanvang: 3.— precies

Res. 1ste kl.
Asiento 2 — Transvaal 2
Aanvang: 4.15 precies

Zondag 11 November.

Comp. 1ste kl.
Bismarck — R.C.C.
Aanvang 4.15 precies.

Res. 1ste kl.
Hercules 2 — Transvaal 2
Aanvang: 4.15 precies.

Comp. 1ste kl.
Asiento — M.S. V.
Aanvang: 3.— precies

Zondag 18 November.

Comp. 1ste kl.
R. C. C. — Volharding
Aanvang 4.15 precies.

Comp. 1ste kl.
M.S.V. — Trappers
Aanvang: 4.15 precies.

Comp. 1ste kl.
Go Ahead — Transvaal
Aanvang: 3.— precies.

In- en Afschrijvingen.

Werkende Leden van 17 t/m 24 September 1934.

INGESCHREVEN:

„TRANSVAAL" D. Jones. Panamaweg No. 3 | S. Adams Monte Bellostr. No. 19 | per 19-9-'34

De C. V. V. „D. D. V. O." heeft per 18 September 1934 het lidmaatschap van den C. V. B. opgezegd. Aangezien aan alle verplichtingen jegens den C. V. B. voldaan is, kunnen de leden dier vereeniging overgaan naar de vereeniging hunner keuze.

De vereeniging Asiento is beboet met fl. 1.— wegens het niet juist invullen van het wedstrijd- en ru lformulier. (Asiento Bismarck).
Als linksmidden staat op de formulieren vermeld W. Hendriks, terwijl de heer Hendriks in die wedstrijd niet heeft medegesdeeld. (H. R. artikel 32, 3e lid letter b.)

Het Bestuur.

DE NEDERLANDSCHE PADVINDERS-VEREENIGING.

„DE NEDERLANDSCHE PADVINDERS" WEEST PARAAT KON. GOEDGEKEURD

AFDEELING
WILLEMSTAD — CURAÇAO.
GROEP I.
GROEP-NIEUWS van
Maandag 1 tot en met Zondag 7 October 1934.

Uit de leiderskamer:

Wederom zijn vak-insigne's behaald en wel door JOHN BOOM het insigne *Tolk* voor Engelsch en door PAUL KENT het insigne *Wielrijder*.
Volg hun spoor verkenners!
Beiden een stevige linker.

PATROUILLE-AVONDEN:

Zijn voor deze week als volgt geregeld.... LET OP.
WOLVEN houden hun patrouille-avonden gewoon op DINSDAG, maar de HERTEN houden deze, evenals de ARENDEN en VOSSEN op WOENSDAG, in verband met de viering der Vreugde der Wet, door de P.L. der HERTEN.
(Verwaarloos de training voor de beide wedstrijden op juli patr. avond nu niet, je weet.... op 7 October uitslag der wedstrijden!

TROEPAVOND.

Vrijdag, 5 October op de bekende tijd verzameld bij DE GROENE WIGWAM.
Eenige wedstrijdspelen door de patrouill'es.
Verdere training is voor a.s. Zondag.... doe je best.

TROEPBIJEENKOMST.

Zondag, 7 October om half drie op het groepterrein present.
BEEINDIGING DER GYMNASTIEK EN PATROUILLEKAMER WEDSTRIJD.
WIE ZAL WINNEN???

TROEPRAAD

Wordt gehouden op Zondag, 7 October van half twee tot half drie bij DE GROENE WIGWAM.

Programma:

Vaststelling van het November-programma.
Vaststelling van de datum der uitvoering voor de truck.
Plannen der patrouille's.

HORDE VAN GROEP 1.

Op DINSDAG en ZATERDAG op de bekende tijd verzamelen bij DE GROENE WIGWAM.
Ik heb deze week heel wat in mijn hoofd en jullie moeten het op die beide bijeenkomsten zoo goed mogelijk probeeren uit te voeren, dan zal je eens zien, wat voor een fijne week het is.
Goede jacht en vergeet niet elke dag tenminste drie Goede Daden te doen.

De Oude Wolf.

OP EEN ZONDAGMIDDAG.

't Is nu net een week na het groote kamp en in de afgelegen dagen druk geweest met ontpakken, opnieuw installeeren en schoonmaken der materialen. Toch de herinnering blijft en onwillekeurig gaan die verschillende kampliedjes door je hoofd en neurie je ze voor jezelf, terwijl je in gedachten weer rond het lichtende takkenvuur zit.

Nu is de groote truck van Nederhorst, als altijd weer door deze welwillend geleend, op weg naar Barber voor een voetbalmatch en 't blijkt, dat het groote kamp bij allen de zanglust aangewakkerd heeft, want 't zingen gaat vanzelf en van harte.

Bij politiepost „De Kleine Berg" wordt gestopt. Daar is als altijd ons water-station en niet ver daar vandaan wordt nu ook een bespreking gehouden. Waar 't over gaat? Wel . . . over vele dingen. Natuurlijk ook over 't voetballen zoo straks en de samenwerking die getoond moet worden. Beter met 10—0 verliezen, maar dan fair sportief samenspel, dan gewonnen op een andere manier. Toch hoopt iedere jongen het met 10—0 te winnen. Daar tusschen door gevlochten de spoorteekens der belofte en de verkennerswet, het padvinder zijn thuis, op straat en op school.

Daar wordt de tocht voortgezet en eindelijk onder de groote boom op 't sportveld gestopt. 't Is nog maar even over half vier en al kunnen de voetbal-enthousiastelingen ter nauwernood hun ongeduld bedwingen.... daar moet toch gewacht worden.

Aan de andere zijde van het sportveld zijn bij de goal-palen eenige Barbersche voetballers aan het oefenen, daar achter ligt het mooie kerkje. Langs de weg loopen eenige ezels en staan, geleund tegen de afrastering eenige nieuwsgierigen te kijken.

De vaandrig is even naar Dokterstuintje geweest en heeft daar gehoord, dat het elftal, waartegen wij moeten spelen, om half vijf present zal zijn.

Zoo tegen half vijf komt dan ook het padvinders-elftal het veld op en worden pogingen in het werk gesteld het met der tegenstanders te organiseeren. Binnen niet al te langen tijd is dit gelukt en wordt er getost. Precies half vijf fluit scheidsrechter Ru Boom voor aftrap. Dan wordt één uur gepeeld en rolt de bal in alle richtingen over 't veld en zelfs eenige malen tusschen de goal-palen. 't Resultaat is 2 — 1 en Barber heeft gewonnen. Toch 't is een vroolijk stelletje wat daarna bij de truck weer aangetreden staat, want er is „goed" gespeeld zegt de leider, en met eere verloren.

Weer gaat het voort. Nu over Dokterstuintje, dan dwars 't eiland over naar Port Marie. De zon zinkt al lager naar 't westen. In de truck is 't weer aan zingen geen gebrek. 't Is heerlijk de echte kameraadschap te weten van het groepje wat daar op avontuur uit is. Nu stopt de truck... twee hekken op de weg, waar deze in een tweesprong uitmondt. Na beraadslaging wordt het linksche pad opgegaan en de tocht voortgezet.

Bij het landhuis zit de eigenaar op de stoep voor zijn woning te genieten van het schouwspel der ondergaande zon over gindsche bergen, en noodigt mij welwillend uit naast hem op de stoep plaats te nemen. Elke patrouille put in die tusschentijd water voor hun thee, welk in de truck meegenomen zal worden.

Nu wordt het strand opgezocht, waar al spoedig de vuurtjes branden voor de drank bij 't avondeten.

Broederlijk wordt door sommige jongens het meegebrachte brood van huis verdeeld met eenige kameraadjes, welke het inderhaast vergeten hadden . . . . o spijt.

Na 't eten wordt het kampvuur ontstoken en zit de groep rondom. 't Is lichte maan, zoodat je ginds ver weg, zee en lucht te zamen ziet vallen, terwijl de stem der verteller geacompineerd wordt door het lied van de golven, welke het zand der baai bespoelen.

Nu Kijkt de leider op zijn horloge, 't is tijd om op te stappen en weldra vindt het verhaal zijn finale.

De tocht naar de stad is aangevangen, de vaandrig stuurt, zelf beluister ik achter in de truck de vele gesprekken. Om negen uur brandt 't licht weer in de Groene Wigwam en keeren de padvinders weer naar hunne respectievelijke home's terug.

Willemstad, 24 September 1934.

M

De Katholieke Actie in Engeland.

Een gemeenschappelijk schrijven der bisschoppen van Engeland kondigt ons een groote hervorming aan in de organisatie der katholieke vereenigingen van dit land. Achttien aartsbisschoppen en bisschoppen hebben dit historisch stuk onderteekend. Volgens de normen door Z. H. den Paus vastgesteld worden alle katholieke groepen en krachten samengebracht onder de directie van den hoofdbond, waarvan de bisschoppen, onder presidentschap van den kardinaal-aartsbisschop van Westminster, de leiding hebben.

De Katholieke Actie — zoo zegt dit Herderlijk schrijven — is het deelgenootschap der leeken met de geestelijken en hierarchie in het apostolaat. De bisschoppen nemen de leiding teneinde alle katholieken van verschillende politieke schakeeringen der natie te vereenigen niettegenstaande de hun particuliere opvattingen en strevingen.

Zoodoende is in de algemeene activiteit voor de verdediging en uitbreiding van de katholieke zaak onder leiding der kerkvorsten geen verdeeldheid der katholieke groepen mogelijk. Geen katholiek of groep kan dit gezag of die leiding becritiseeren.

Het is duidelijk dat deze unificatie der bisschoppelijke richtlijnen, hoewel zich uitstrekkend over alle katholieke vereenigingen, toch de zelfstandigheid en vrijheid dezer vereenigingen om zich volgens eigen karakter op eigen terrein te ontwikkelen, geenszins belemmert.

Deze vereenigingen werken tot nu toe naast elkaar, ieder beperkt zich tot haar eigen gebied, zonder zich te bekommeren om een krachtige samenwerking, welke in deze tijden zoo noodzakelijk is. Daarom heeft de Engelsche hierarchie ingezien dat voor het verdedigen en bevorderen der algemeene belangen der kerk in 't land deze organisatie noodig was.

Van den anderen kant moet deze katholieke actie nationaal zijn in naam en in daad, derhalve een nationale organisatie.

Nationale kwesties en handelingen zijn o.a. het waken over Pers en Radio, om alle verkeerde uitleggingen over het katholieke geloof en leven te voorkomen; het beschermen der belangen van katholieke scholen tegen de bedreigingen van een vijandige wetgeving; het verdedigen der principeen van de katholieke moraal tegen de verraderlijke propaganda van het neopaganisme; de katholieken te verzekeren, dat zij in de officieele organen waardig vertegenwoordigd worden; om alle middelen, tot heden toe aangewend tot voorlichting onzer landgenoten in geloofszaken beter te organiseeren en te versterken. Hierin zal men beter slagen door het oprichten van diocesane bonden, welke samenwerken onder leiding van de nationale bond, hoewel elke diocesane bond zijn zelfstandigheid bewaart.

Hoewel geleid door de geestelijkheid, de uitoefening van de katholieke daad hangt grooteendeels af van de leeken. Tot heden hebben leeken zoowel als geestelijken veel bijgedragen tot het oprichten en bevorderen van godsdienstige instellingen; het komt er slechts op aan deze samenwerking te bestendigen en te verbreeden. Doch zij, die de vooruitgang der kerk willen bevorderen en haar belangen verdedigen, moeten het doen met de sanctie en onder leiding van het wettige kerkelijke gezag Deze kerkelijke leiding heeft als eerste groot voordeel, dat de leeken met meer vrucht kunnen werken aan het godstdienstig welzijn van het volk door de openlijke goedkeuring en steun der hierarchie.

Het tweede voordeel is dat het woord „katholieke Actie" — reeds zoo lang in gebruik — scherper omschreven is en door het volk beter begrepen en gewaardeerd wordt als een beweging „essentieel vreedzaam en van karakter zuiver geestelijk", een beweging, die „tracht om het leven der leden op te heffen tot een niveau dat beantwoordt aan de verheven principepen van onzen heiligen godsdienst."

Dit zijn de voornaamste punten uit het herderlijk schrijven der bisschoppen van Engeland; het lijdt geen twijfel, dat de katholieke bevolking met enthousiasme zullen gevolg geven aan deze oproep hunner geestelijke leiders en hierdoor een nieuw tijdperk van bloei voor het katholicisme ingaan.

D. K.

Priesters als onderhandelaars bij werkstakingen.

Een aartsbisschop en 10 priesters zijn op last van het gouvernement in verschillende staten van Noord-Amerika werkzaam om de zeer moeilijke en gevaarlijke geschillen tusschen werkgevers en werknemers te beslechten. In San Francisco bracht de speciale commissie van den President een overeenkomst tot stand bij de werkstaking van de havenwerkers. De president van deze belangrijke commissie, die zoozeer het vertrouwen genoot van Mr. Roosevelt, was de aartsbisschop van San Francisco Mgr. Edw. J. Hanna.

Na een radiospeech, waarin deze prelaat de beide partijen aanspoorde om hun geschillen scheidsrechterlijk te laten beslissen, stroomden meer dan duizend telegrammen en tallooze andere mededeelingen naar het aartsbisschoppelijk paleis. Allen zonder uitzondering prezen de juiste en onpartijdige houding van den kerkvorst en zijn hoedanigheden als leider. Hij zei o.a.: „De leden der commissie gelooven in de principepen van collectieve overeenkomsten, gelooven dat de werklieden het recht hebben om vertegenwoordigd te worden door mannen naar eigen keus, gelooven dat werklieden van een ambacht het recht hebben om te organiseeren en zonder tusschenpersoon met hun werkgevers te kunnen onderhandelen. Als vader van de armen en bedroefden deed de aartsbisschop een dringend beroep op beide partijen niet alleen ter wille der rechtvaardigheid maar ook opdat verder lijden mocht worden afgewend vooral van hen die geheel onschuldig zijn aan de tweespalt en door hun positie niet in staat zijn zich zelven te beschermen.

Hiermede in verband is het van belang te weten dat de leden der academie van San Francisco, een groep katholieken die de laatste vier jaren een intense studie hebben gemaakt van de encyclieken der Pausen Leo XIII en Pius XI eenstemmig er op aandrongen om het verhuren der localen in handen te stellen van den internationalen bond der havenarbeiders om zoodoende dergelijke stakingen die de geheele Stille Zeekust in beroering brachten, te voorkomen.

Om de belangrijke staking van de truck chauffeurs in Minneapolis te voorkomen werd de Z.Eerw. Dr. Francis J. Haas, directeur der nationale katholieke sociologische school te Washington uitgekozen. In de recente staking der electrische spoorwegbeambten van Milwaukee was hij reeds met succes als scheidsrechter opgetreden. Door den minister van arbeid Perkins werd hij met vliegmachine vervoerd, waar de stakers onmiddellijk zijn plannen van overeenstemming aanvaarden Dr. Haas is thans lid van de raadgevende commissie der N.R.A.

Een derde oudgediende als scheidsrechter bij stakingen, die in deze troebele dagen weer in actieven dienst trad, is de Z. Eerw. John W. Maguire, C. S. V., president van het St. Victor's college in Bourbonnais, Ill, lid van de gewestelijke arbeidscommissie in Chicago en tusschenpersoon bij de loodgietersstaking in Kohler, Wisc. Bij zijn aankomst op het strijdtooneel werd de priester door de stakers toegejuicht en zijn succes was reeds half verzekerd.

In de kleederen industrie was als president van de commissie van raad benoemd de Z. Eerw. James F. Cunningham, C. S P. pastoor in Los Angelos. Hij had een zeer groot aandeel in de besprekingen van de nationaal-katholieke conferentie over industrie-problemen.

Andere katholieke priesters werken als leden van de gewestelijke commissies van de N. R. A. In New Orleans de H. E. Mgr. Peter M. H. Wijnhoven In Buffalo, de Z. E. Dr. John P. Boland

opvolger van den Z.E. J. Eichhorn S.J. als president van den bond, welke honderdzesentwintig plaatselijke stakingen geregeld heeft.

De gewestelijke arbeidscommissie der N.R.A. in Detroit heeft als president den Z. E. Frederik Siedenburg S.J. de stichter van de sociologische universiteitsschool in Chicago. In Washington is men er van overtuigd, dat door het aanstellen dezer prelaten en priesters als scheidsrechters, men personen heeft uitgekozen die door geleerdheid en ondervinding voor hun taak berekend zijn en tevens met eerlijke oprechtheid de zaak van twee zijden bezien en beoordeelen.

In de kortgeleden opgerichte Industrie-commissie van beroep voor N.R.A. is Mgr. Dr. Ryan een der drie leden. Z. E. Dr. John O'Grady bekleedt een soortgelijke post eveneens in Washington, de hoofdstad.

D. K.

In het jaar der krachtzenders. De zendlamp, het hart van het zenderorganisme. 1919 — 1934.

Toen einde 1919 de radio-omroep met een tiental zendertjes in West-Europa zijn intrede deed, kon niemand vermoeden, welke ingrijpende veranderingen na 15 jaren in geheel de samenleving zouden hebben plaats gehad, dank zij een over heel de wereld verbreide radio-macht van honderden kleine en groote zenders, die naast amusement en verkeer, veiligheid en wetenschap zouden dienen. De hooge vlucht van de radio is een der meest belangwekkende en interessante verschijnselen van onzen tijd.

Van een liefhebberij voor enkelen, werd zij de onmisbare schakel tusschen landen, volkeren en werelddeelen.

In de korte geschiedenis van het moderne radiowezen zal echter het jaar 1934 een bijzondere plaats innemen. Een nieuwe episode der radiotechniek, die der kracht- en reuzenzenders n.l., is aangebroken. Het is in dit jaar, dat welhaast alle landen der wereld begonnen met of zenders voltooiden, wier enorme energie tot voor enkele jaren nog tot het rijk der fantasie behoorde.

Nog in 1929 bedroeg het gemiddelde zendvermogen in Europa niet meer dan 2,1 kW, terwijl reeds in het het begin van dit jaar het tienvoud werd bereikt. En het lijdt geen twijfel of de gemiddelde zendenergie der omroepstations in ons werelddeel zal op het einde van dit jaar verrassing wekken.

Het grootste vermogen in 1929 was 40 kW. Moskou zendt momenteel met 500 kW! Bijna 20 zenders hebben 100 of meer kW zendenergie, terwijl de hoogste energie in 1929 toen door een zender uitgestraald, momenteel door ongeveer 50 omroepzenders wordt bereikt.

Iedere maand rijzen enorme torens omhoog met in hun toppen de antennedraden voor nieuwe krachtzenders. Door deze immers wordt de energie geleverd, die met de snelheid van het licht den aether doorkruist.

Van „Rumkorff" tot zendlamp.

Er is een radiotijd geweest, zonder radiolampen. Tot omstreeks 1912 worden bruikbare exemplaren nog uitsluitend voor ontvangstdoeleinden gebruikt. Als de eerste „machine" voor het opwekken van „radio"-stroomen (hoog-frequente stroomen) werd dan ook geen lamp doch het door den Duitschen geleerde Rumkorff ontwikkelde inductie-toestel gebruikt. De vorderingen van de nieuwe techniek brachten echter spoedig de ontwikkeling mee van geweldige hoogfrequentmachines met vermogens van 1000 kW en meer, zooals die van Alexanderson en Goldschmidt, Béthenod en Latour.

Het is ondoenlijk hier nader op de verschillende problemen van de radiotechniek in dien tijd in te gaan. Een groote moeilijkheid verdient echter afzonderlijke vermelding: De radio-ontvanger beschikte over geen deugdelijke middelen om de binnenkomende energie van den zender te versterken, en de uitgezonden energie moest door de ongevoeligheid van den ontvanger zeer groot zijn.

Niettegenstaande de groote belemmeringen gelukte het Marconi in 1898 een radio-verbinding tot stand te brengen tusschen het eiland Wight en Bournemouth en in het volgende jaar tusschen Dover en Calais. Een jaar later wist hij een draadloos contact tot stand te brengen tusschen Poldhu in Engeland en Cape Cood in Canada, dat echter als trans-Atlantische verbinding tot 1908 nog geen waarde had. Eerst in laatstgenoemd jaar kon hij de stations Clifden en Glace Bay, de beide zijden van den Oceaan, definitief draadloos met elkaar verbinden. Hiermede was een der eerste idealen van den grooten radio-pionier bereikt.

Hoewel we reeds den tijd van de eerste zendlampen naderen, zien we eerst omstreeks 1918 de zendlamp groote beteekenis krijgen.

De eerste verbinding Nederland-Indië in 1918 en 1919 kwam echter nog door middel van hoogfrequentmachines en booglamp-zenders op lange golf (8900 M.) tot stand, het was Dr. de Groot, die daarbij de leiding had en den grootsten ooit gebouwden boogzender in eigen werkplaatsen construeerde, welke te Bandoeng werd geïnstalleerd.

Afkomst.

Tusschen een radio—ontvang— en zendlamp bestaat geen wezenlijk verschil. Daarom kan men Lee de Forest, die voor de eerste maal een derde electrode in een vacuumlamp aanbracht, evengoed als den uitvinder van de zend— als ontvanglamp beschouwen. Hieraan ging vooraf het door Edison gevonden en naar hem genoemd Edison—effect (in hoog—vacuum). Op dit principe bouwde Fleming voort, die het voor radio—ontvangst toepaste bij de constructie van zijn eerste detectorlamp. Von Lieben bracht steeds in 1911 het rooster of derde electrode in een met kwikdamp gevulde lamp aan, waardoor deze voor versterking geschikt werd.

Het zijn deze functies van de radio—lamp die de groote evolutie hebben mogelijk gemaakt. De ontvanger werd gevoeliger en de draadlooze telefonie, welke alleen met bepaalde („ongedempt" genaamde) golven—zooals die practisch slechts door een lamp kunnen worden opgewekt — te verwezenlijken is, kwam in het brandpunt der belangstelling. De geboorte van den radio—omroep valt met die van de zendlamp samen, hoewel men vroeger reeds telefoneerde door middel van booglampzenders, een systeem dat echter geen toekomst had.

Het zou ons te ver voeren om in te gaan op het ingewikkelde proces, dat zich in een zendende lamp afspeelt. We memoreeren nog eens de nog bij vele luisteraars in herinnering levende en voor eenige jaren zoo beruchte „Mexicaansche hond".

Dit gillen en fluiten, dat zoo menig luisteruurtje van den radio-veteraan bedorven heeft, berustte op het zenden van naburige ontvangtoestellen.

Deze „genereerden" n.l. door te sterk terugkoppelen en een genereerde lamp functioneert als een zendlamp, ook al is zij als ontvanglamp bedoeld.

Gelukkig zijn de moderne toestellen o.a. door toepassing van schermroosterlampen „stralingvrij", zoodat de „Mexicaansche hond" vrijwel tot het verleden is gaan behooren.

De fabricage in ons land.

Ook in ons land werd reeds in 1918 door Philips de fabricage van zendlampen ter hand genomen.

Het is onnoodig hier de verschillende lampentypen te noemen, welke in geheele reeksen elkander opvolgden. Verbetering na verbetering werd aangebracht, terwijl spoedig de lampen voor bepaalde gebieden van de zendinstallaties werden gespecialiseerd.

Naast de triode kwam de tetrode met afgeschermd 2de rooster; naast de langegolf-zendlamp die, welk speciaal voor de intusschen in beteekenis winnende korte-golf geschikt was.

De ontwikkeling van het radiowezen, dat we in de snelle vermeerdering der zaken-, omroep-, veiligheids- en amateurzenders zien uitgroeien, maakte de vervaardiging van de meest verschillende typen met de meest uiteenloopende eigenschappen en vermogens noodzakelijk.

Doch zooals we reeds schreven, de evolutie van het vermogen der zenders was slechts door den vooruitgang der zendlampentechniek mogelijk. Ieder jaar slaagde het Philipslaboratorium er in zendlampen met grooter vermogen te ontwikkelen. De groote moeilijkheid hierbij is vooral de afvoer van de warmte, ontstaan doordat onvermijdelijk in de lamp een gedeelte der electrische energie in warmte omgezet wordt. Werden de eerste lampen luchtgekoeld, nu zijn alle Philips lampen vanaf 5 kW van waterkoeling voorzien. Zoo is het mogelijk geworden een zendlamp te ontwikkelen met het fantastisch vermogen van 250 kW, voldoende voor de verlichting van een kleine stad.

In de Philips-fabriek.

Zoodra we de druk met werktuigen en proefkooien bezette ruimten van de Philips fabrieken binnentreden, wordt bijna ieder gesprek door het lawaai der laschapparaten en het gebrom der machines onmogelijk. In groote rekken staan de glazen kolven van allerlei vorm en grootte voor de verdere fabricage gereed. Een type voor een lamp van 100 kW trekt terstond de aandacht.

Zooals alle watergekoelde typen heeft deze lamp een koperen buis als anode, die buiten aan de glazen kolf met een ring van chroomijzer, hetwelk dezelfde uitzettingscoëfficient heeft als glas, gelascht wordt. Eigenlijk dient dus het gedeelte van glas op deze wijze om de anode van de overige electroden te isoleeren.

Het lasschen van metaal aan glas was echter een moeilijkheid die slechts in de Philips-fabriek afdoende op bovenbeschreven wijze wordt opgelost, n.l. door het toepassen van chroomijzer als overgang van het glas naar het koper.

De glaskolf wordt horizontaal in een machine geplaatst, daartegenover de chroomijzeren en koperen anodebuis. Langzaam en juist gericht onder het toezicht van een vakman wentelen de twee lampdeelen naar elkaar toe. Wanneer zij elkaar tot op enkele millimeters genaderd zijn, knalt de steekvlam op, die het glas en chroomijzer verhit. De anodebuis schuift in den kolfmond, die met de steekvlam al draaiend in zijn juisten vorm wordt gemodelleerd.

Na afkoeling is de anode stevig aan den kolf bevestigt. Ondertusschen is het glazen voetstuk met den gloeidraad vervaardigd, welke aan de andere zijde van de kolf ingesmolten wordt. Nu het luchtledig maken der lamp, hetwelk voor de grootere typen een etmaal vergen kan, volgt een reeks van afwerkingen en beproevingen.

Interessant is vooral het ontgassen door hoogfrequente stroomen, die de inwendige lampdeelen ver boven de normale bedrijfstemperatuur verwarmen.

Achter de beveiligende tralies der proefkooien branden de roode signaallampen, glimmen de draden, welke tienduizende volts spanning voeren en gloeien de electroden der nieuwe zendlampen oranje-kleurig. Daarna worden de lampen stuk voor stuk in een zender met kunstmatige antenne beproefd. De fabricage is eerst voltooid, wanneer uit de proeven gebleken is, dat het vacuum van de lamp, de constructie en de electrische eigenschappen aan alle te stellen eischen voldoen.

De Philipsreus van 250 kW.

De grootste zendlamp, welke tot nu toe werd vervaardigd, in den specialen proefzender van het Philips laboratorium opgesteld, laat niet na een geweldigen indruk achter te laten. Langzaam wordt de nieuwe zendlamp in bedrijf gesteld. Steeds meer slaat de ampèremeter uit, tot de gloeistroom 420 Ampere bereikt.

Daarna wordt de anodespanning langzaam ingeschakeld. Is de anodespanning tot 20.000 Volt gestegen, dan is de lamp ten volle belast.

Het licht uit de anodebuis reflecteert in de glaskolf, en de motoren der koelpompen, welke het water door de koelers en 25-m lange afvoerslangen persen, ronken.

Een nuttige energie van ongeveer 250 KW wordt door de kunstantenne opgenomen, in warmte omgezet en door koelwater afgevoerd. Ook voor korte golven werden met groot succes proeven met deze lamp genomen. Zoo werd in het Philips-laboratorium op een golflengte van 18 m. een energie van 100 kW met een lamp van dit type bereikt.

Het is wel verwonderlijk, dat Philips er in geslaagd is een lamp met een dergelijk enorm vermogen met zulke kleine afmetingen uit te voeren. De lengte van deze reus onder de zendlampen bedraagt slecht 1,35 m. Men kan zich moeilijk voorstellen, dat dit het product is van slechts vijftien jaren zendlamdtechniek. Vooral als men bedenkt, dat in een modernen krachtzender meerdere van dergelijke glas- en metaalgevaarten zijn opgesteld, beseft men pas goed, wat er radio-technisch voor noodig is om de ontvangapparaten in onze huiskamers avond op avond bedrijfszeker tientallen programma's toe te zenden.

Zieken-fonds op Curaçao.

Het doel is aan de gezinnen met een jaarlijksch inkomen van minder dan ongeveer 2000 gulden, tegen een vaste wekelijksche bijdrage genees- en heelkundige hulp te verschaffen.

In tegenstelling met de Vereeniging voor ziekenhuisverpleging bestaat er voorloopig voor de leden van het zieken-fonds een keuze uit een beperkt aantal medici. De bedoeling is het aantal aan het fonds verbonden artsen uit te breiden over alle op het eiland gevestigde medici.

Evenals bij de Vereeniging voor ziekenhuis-verpleging kunnen alleen gezinnen lid vad het ziekenfonds worden, en bestaat ook hier de beperking voor ongevallen in den zin van de bepalingen van de R. V. B. in Nederland.

De wekelijksche contributie zal ongeveer 15 cent per volwassene en 10 cent voor ieder kind bijdragen met een maximum van ongeveer 60 cent per gezin per week.

Om lid van het ziekenfonds te kunnen worden, moet het gezin lid zijn van de Vereeniging voor ziekenhuisverpleging.

De rechten van de leden zijn:

Na gedurende 6 maanden als lid ingeschreven te zijn, ontvangt het gezin vrije genees- en heelkundige behandeling en operatie's bij verpleging in de 3de klasse, uitgezonderd patent- en verpakte medicijnen. (Getracht wordt de toezegging te verkrijgen van Z. E. Gouverneur, dat het Gouvernement de medicamenten voor de bestrijding van venerische ziekten en andere infecties, die de volksgezondheid kunnen benadeelen, zal bekostigen). Verband-middellen, bandageartikelen, brillen, Rontgen-foto's en uitgebreide labatoriumonderzoekingen kunnen de leden op medisch voorschrift verkrijgen tegen ½ — ⅔ van den verkoopsprijs voor het publiek.

Getracht wordt om normale bevallingen, waarvoor de leden geen recht noch voor ziekenhuis opname noch vanwege het ziekenfonds hebben, tegen een lagere prijs dan dien voor het publiek te laten leiden door een in Nederland bevoegde vroedvrouw.

Evenals bij de Vereeniging voor ziekenhuis-verpleging zullen die gezinnen, die zich voor 1 Januari 1935 als lid van het ziekenfonds opgeven, na 3 maanden van hun rechten gebruik mogen maken.

In tegenstelling met de Vereeniging voor ziekenhuis-verpleging, waar eventueele winsten geheel den leden ten goede komen (uitbreiding van het aantal verpleegdagen, bestrijding van tuberculose, gedeeltelijke vergoeding van ziekenhuiskosten voor bevallingen, enz.) hebben de leden van het ziekenfonds geen medezeggingsschap over de inkomsten, en worden mogelijke winsten onder de artsen verdeeld.

Vereeniging voor Ziekenhuis-verpleging op Curaçao.

ratie-kamer en medicijnen. Het maximum van het uit te keeren bedrag zal voorloopig ongeveer 75 gulden per zieke per jaar zijn.

Wenscht een zieke in een hoogere klasse verpleegd te worden, dan vergoedt de Vereeniging hem dat bedrag, dat hij als 3de klasse patient zou ontvangen.

Voor ongevallen in dienst van derden (die gevallen, die in Nederland voor rekening van de Rijks-Verzekeringsbank verpleegd zouden worden,) vergoedt de Vereeniging voorloopig niet.

Teneinde te voorkomen, dat een arts te lichtvaardig met de gelden van de Vereeniging omspringt, is de medisch adviseur bevoegd, contrôle uit te oefenen over de opnamen.

Het doel van de Vereeniging is den leden de kosten van ziekenhuisverpleging te verlichten!

Iedere gezin (ouders en kinderen beneden den leeftijd van 15 jaar) kan lid worden tegen een wekelijksche bijdrage van ongeveer 8 cent per volwassene om 5 cent voor iedere kind, tot een maximum contributie van ongeveer 40 cent per gezin en per week.

Het inleggeld bedraagt 25 cent per gezin; alvorens men van zijn rechten als lid gebruik kan maken, moet het gezin minstens 6 maanden als lid ingeschreven zijn. (Als propaganda middel zullen de gezinnen, die voor 1 Januari 1935 tot de Vereeniging toetreden, toegestaan worden, na 3 maanden lid te zijn, van hun rechten als lid gebruik te maken.)

Indien een van de op het eiland Curaçao gevestigde medici opname in een ziekenhuis van het eiland noodzakelijk acht voor een lid dan vergoedt de Vereeniging 3de klasse verpleging tot een maximum van 15 dagen benevens een bedrag voor kosten van ope-

„Reepelsteeltje".

Maandag 10 September vertrokken Bestuur en spelers van „REEPELSTEELTJE" met een gedeelte van „San Cecilia" dat als altijd medewerking verleende per „El Libertador" naar Aruba, uitgeleide gedaan door vele familieleden en kennissen.

Bij het vertrek liet het muziekgezelschap hare bekende marschen hooren en hield deze ook verder gedurende de geheele reis de stemming er in.

De „boot" was volgeladen, mede doordat ook de Arubaansche padvinders naar huis terugkeerden.

Z. H. Excellentie de Bisschop van Curaçao was mede aan boord en genoot zichtbaar van de prettige stemming die onder de kinderen heerschte.

De ontvangst te Aruba was overweldigend; de pier zag zwart van menschen!

Toen de „El Libertador" meerde, zette de muziek het „Wilhelmus" in; in eerbiedige stilte stond het publiek aan wal het Volkslied aan te hooren.

REEPELSTEELTJE is op Aruba buitengewoon hartelijk ontvangen. Zij gaf in het „Gloriatheater" 2 geslaagde uitvoeringen en keerde daarna op Donderdag per zelfde bootgelegenheid naar Curaçao terug, in den vroegen morgen uitgeleide gedaan door de vele oude en nieuwe vrienden.

Een woord van dank aan de velen op Aruba die zoo geheel belangeloos het gezelschap van „REEPELSTEELTJE" hebben geholpen is hier zeer zeker op z'n plaats en wel in 't bijzonder aan den Heer Gezaghebber, den Heer HESSELING, Secretaris van het Algemeen Nederlandsch Verbond, den Heer KLOOSTERMAN, Commandant der Militaire Politietroepen op Aruba, de diverse families die de kinderen huisvesten, den Heer DE VEER, eigenaar van het „Gloriatheater", den Heer Directeur van de Pan. Am. en het geheele personeel der Militaire en Burger Politie.

Onder het spelen van het „Wilhelmus" kwam de „El Libertador" Donderdagmiddag de St. Anna Baai weer binnen, waarna de Voorzitter van „Onderling Genoegen" de Gezagvoerder, de Officieren en het verdere personeel van de „El Libertador" huldigde voor de buitengewone verzorging van de kinderen en de begeleiders, hetgeen besloten werd met een driewerf hoera uit de 50 kinderkeelen en een lang zullen ze leven van de muziek.

Naar wij vernemen zal „REEPELSTEELTJE" binnenkort nog een keer op Curaçao tegen zeer lage entreeprijzen worden opgevoerd.

Varia.

Op den eersten Augustus heeft Zijn Heiligheid de Paus het Vaticaan verlaten om zijn zomerverblijf Castel Gandolfo te betrekken. Sinds de inname van Rome in 1870 waren de Pausen de gevangenen van het Vaticaan, er moesten nog een paar jaren verstrijken na het concordaat met den Italiaanschen staat voor men tot dezen stap overging.

Castel Gandolfo ligt op een zeer mooie plek in de Romeinsche Campagna aan den Wester oever van het Meer Albano, ongeveer 15 mijlen ten Z. O. van Rome.

Het ligt op den top van een heuvel, een uitgewerkten krater, 431 voet boven de oppervlakte van het meer en biedt een prachtig uitzicht aan van de omgeving met de ver af gelegen stad Rome.

Het landgoed heeft een oude en beroemde geschiedenis. In de vervlogen eeuwen was het de residentie der Romeinsche Keizers, die daar een grootsche villa bouwden. In de middeleeuwen werd het verwoest en al de kunstschatten, welke het bevatte, werden verspreid over de wereld.

Eenige beelden en fragmenten van beroemd beeldhouwwerk is daar ontdekt en door den tegenwoordigen Paus hersteld. In de elfde of twaalfde eeuw werd de villa der Keizers het eigendom van de familie Gandolfi, de oorspronkelijk van Genua zijn. In de dertiende eeuw ging het bezit over op de beroemde Romeinsche baronnenfamilie der Savelli. Eugenius IV nam het van hen af in den tijd van den opstand der baronnen en de herovering der Kerkelijke staten door kardinaal Vitelleschi. In 1449 gaf Nicolaas V het terug aan de familie Savelli. In 1596, toen dezelfde familie gedrukt werd door zware schulden, verkochten zij het landgoed aan Paus Clemens VIII. Eenige jaren later kocht Paus Urbanus VIII de tegenwoordige villa Barberini en belaste den Zwitserschen architect Maderna met de herstelling en vergrooting van het landgoed. Hij was ook de architect, die den voorgevel van de Vaticaansche Basiliek en van de kerk der H. Susanna construeerde. Het landgoed werd omgeschapen in het imponeerend paleis dat tot heden bestaat; het was de geliefde verblijfplaats der Pausen Alexander VII, Clemens XI, Benedictus IV, Clemens XIII, Clemens XIV, Pius VII en Pius IX. Van 1879 tot 1929 stond het leeg, doch werd bij groote rampen een toevluchtsoord voor dakloozen en lijdenden.

De weezen van de streken getroffen door aardbeving, de Armenische weezen, gevlucht uit het Oosten tijdens de bloedige massamoorden, en zoovele andere slachtoffers vonden daar een welkom tehuis. De thans regeerende Paus gebruikte het voor een verblijfplaats van zieke en verarmde bisschoppen. De gronden van de pauselijke villa (Castel Gandolfo en Barberini bij elkaar genomen) zijn in uitgestrektheid grooter dan de Vaticaansche stad. Dat de H. Stoel het volle recht van eigenaar hierover geniet is in het veertiende artikel van het Lateraansche concordaat vastgelegd, welk artikel zegt dat het landgoed „zich verheugt in de immuniteit erkend door de internationale wetten voor de zetelplaatsen der diplomaten van het buitenland." Spoedig na de onderteekening van het concordaat beval de Paus uitgestrekte verbeteringen aan te brengen en benoemde Dr. Emilio Bonomelli als directeur der pauselijke villa met aangrenzende gebouwen. Nieuwe wegen en bruggen werden aangelegd, welke het oorspronkelijke paleis Castel Gandolfo met de villa Cibo en de villa Barberini verbinden. In deze herstellingswerken was ook begrepen de hernieuwde decoratie van de kapel en overige pauselijke vertrekken; beroemde schilders waren hiervoor aangezocht. De beroemde pauselijke Sterrenwacht is hiernaar overgebracht en een station van ultrakorte golven, gelijk aan dat van het Vaticaan werd geïnstalleerd. Misschien het meest interessante van alle verbeteringen is de model boerderij-inrichting, stallen, kippenrennen en moderne machineriën. Ook aan de terrassen en tuinen rondom de gebouwen is zeerveel zorg besteed. De Paus zal op zijn zomerverblijf de openbare audienties voortzetten.

Ge hebt het portret ook wel in de krant gezien. Ik bedoel het portret van de familie Dillinger, die in Amerikaansche variëtes optreedt. Kwestie van geld. Bovenal echter kwestie van walgelijken slechten smaak. Het wekt gewoon weerzin. De directie der tentoonstelling van Chicago heeft, gelukkig, hun optreden in de tentoonstelling verboden. Laten we hopen dat vele autoriteiten dit voorbeeld mogen navolgen.

De Paus heeft het weer eens scherp en duidelijk gezegd, toen hij de vertegenwoordigers der Duitsche Katholieke jeugd ontving. Hij beval hun aan, moedig het katholiek geloof te belijden; want zei hij, men gaat in Duitschland voort groote verwarring te stichten; men toont neiging voor een z.g. positief christelijken godsdienst, waaraan men nog andere elementen toevoegt, die geen enkelen zin hebben.

Bekendmaking.

De Administrateur van Financiën in Curaçao maakt hierbij bekend, dat de rijksdaalders, guldens en halve guldens, bedoeld in artikel 3 der Wet van 27 November 1919 (Staatsblad No. 786), te weten die munten dragende het 1919 of ouder, in Curaçao buiten omloop zullen worden gesteld op 1 Januari 1935. Deze munten kunnen tot en met ultimo Juni 1935 ten kantore van de Ontvangers worden ingewisseld tegen munten van het nieuwe gehalte.

Curaçao, den 14n. September 1934.

De Administrateur voornoemd,

VAN DER DRIFT, 2-3